

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každý mesiac do všetkých mestských častí.
EV 3101/09 ~ ISSN 1335-5228
IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,
Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava
Tlačí MAFRAPRINT
Roznáša spoločnosť Red Post, s. r. o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 5. augusta 2022

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXV. - Číslo 8

6 Živé kosačky

Kozy nad Devínom zachraňujú stovky unikátov – výsledok ich usilovnej práce môžete nielen vidieť, ale aj počuť!

9 Aj jednoizbák je luxus

Prezident NARKS potvrdil, že dostupnosť bývania v Bratislave je najhoršia za posledných 30 rokov.

19 Nasadnite do minulosti

V uliciach mesta premávajú vozidlá z historickej zbierky dopravného podniku, ktoré vás vrátia v čase.

22 Skryté múzeum

Pozrite sa s nami do pamätnej miestnosti kedysi najväčšej nemocnice v Prešporku. O tomto unikátnom múzeu málokto tuší!

Záchytné parkovisko na Macharovej ulici je len pár metrov od bytoviek.

Rezidenti nechápu: My za parkovanie platíme, a návštevník ho má zadarmo?

PETRŽALKA

Je to nefér, komentujú obyvatelia petržalských Dvorov 4 rozhodnutie mesta zriadiť v platenej zóne PAAS bezplatné záchytné parkovisko. Kým oni si museli kúpiť rezidentskú parkovaciu kartu, nerezident tam odstaviť auto grátis. Magistrát chce presvedčiť, že parkovisko prináša výhody aj rezidentom.

Na Macharovej ulici v Petržalke nájdete po novom dve informačné tabule, vzdialené od seba ani nie sto krokov. Jedna hovorí, že ste v platenej zóne PE1, kód úseku 5001, druhá ukazuje smer k neďalekému záchytnému parkovisku P+R, kde môžete odstaviť auto zadarmo. A vodiči z rôznych lokalít mesta i cezpoľní ho hneď aj začali využívať.

Zriadenie bezplatného parkoviska pre návštevníkov v tesnej blízkosti bytoviek však tamojší rezidenti pova-

žujú za nekorektné. „Tak ja musím platiť za dve autá 189 eur ročne, a pár metrov od domu je parkovanie zadarmo pre kohokoľvek! Voči nám rezidentom je tento krok zo strany mesta vrchol drzosti,“ rozhorčuje sa Róbert z Dvorov 4, kde zóna PAAS s regulovaným parkovaním vznikla 10. januára tohto roku.

Podotýka tiež, že kým na tomto parkovisku mohli parkovať iba tí, ktorí platili, bolo v dezolátnom stave. „Teraz, keď je parkovisko zadarmo, tak ho opravili! Pritom nám sľubovali, že opravia aj cesty. Výsledok? Pozrite sa, ako v našej zóne vyzerajú niektoré ulice, je to výsmech!“

Hlavné mesto len nedávno informovalo, že otvára tri záchytné parkoviská P+R (Park and Ride – zaparkuj a pokračuj ďalej verejnou dopravou): jedno na Komisárkach a ďalšie spúšťa na Jasovskej a Macharovej ulici. V prípade Komisárk na konci Rače a Jasovskej takmer

na konci Petržalky majú iste opodstatnenie, je však naozaj prekvapujúce, že záchytné parkovisko (a bezplatné) vzniklo aj pri bytovkách priamo v zóne PAAS, odkiaľ sa, mimochodom, pohodlne dostanete do centra mesta hoci aj pešo po Moste SNP alebo po Starom moste.

A nie je jediné. Ďalšie bezplatné záchytné parkovisko, i keď nie typu P+R, vytvorilo mesto na Černyševského ulici, ktorá je takisto v platenej zóne PAAS na Dvoroch 4. Nielen cez deň, ale aj v noci sme ho videli plne obsadené, zjavne sem mnohí nerezidenti presunuli svoje vozidlá zo spoplatnených parkovacích miest. Prečo by platili, keď nemusia? „Obávam sa, že takto sa bude parkovisko využívať aj naďalej, akurát je teraz oficiálne zadefinované,“ komentuje ďalší obyvateľ lokality.

Čo na to magistrát?

Pokračovanie na str. 2 ►

Nočná pomoc

BRATISLAVA

Pridajte sa k dobrovoľníkom, ktorí budú dohliadať na bezpečnosť nočného života v uliciach Bratislavy – takúto výzvu zverejnilo mesto začiatkom júla.

Nočná pomoc, tzv. Armáda špásy v uliciach Bratislavy má posilniť prácu mestskej a štátnej polície či záchrannej zdravotnej služby. „Pomoc v noci často potrebujeme v prípadoch, keď ešte nie je dôvod volať políciu alebo záchranku. Bezpečné nočné mesto je skratka aj o drobnostiach, o pohári vody, o bezpečnej ceste domov,“ priblížil magistrát.

Nočná pomoc sa v piatky a soboty od 23. h do 3. h sústreďuje najmä na miesta, kde sa koncentruje nočný život. Dobrovoľníci pomôžu napríklad človeku, ktorý potrebuje odprevadiť domov, nemá s kým počkať na zastávke, stratil telefón či peňaženku alebo sa sám stratil, neodhadol mieru „špásu“ s alkoholom a podobne. Taktiež poskytnú podporu tým, ktorí sa potrebujú len trochu porozprávať.

Kto sa chce zapojiť do nočnej pomoci, absolvuje nielen certifikovaný kurz prvej pomoci, ale naučí sa aj to, ako pracovať s človekom pod vplyvom drog, priuči sa komunikačnej stratégii v konflikte a zmierňovaniu napätia. Dostane tiež základnú orientáciu v trestných činoch a priestupkoch. A ak bude potrebovať konzultáciu, k dispozícii mu bude koordinátor. Pridáte sa? (bn, TASR)

Slovo k veci

Fajn stretnutia

Čím viac príjemných stretnutí, tým je náš deň lepší, častejšie bohatší o nové poznanie a zážitok.

Napríklad Filip Rovný z ochranárskeho združenia nás previedol prírodnou rezerváciou Devínska Kobyla, kde sa starajú o stádo kôz. Živé kosačky vo vzácnej lokalite usilovne obhŕžajú aj trnité kroviny v strmom teréne, a zachraňujú tak stovky unikátov fascinujúceho sveta prírody. Výsledok ich takmer desaťročnej práce nielen vidíte, ale aj počujete (viac na str. 6).

Zážitkom bola i návšteva jedinečného múzea v chátrajúcej nemocnici na Mickiewiczke, pozrite sa dnu (str. 22). Vytvoriť pamätnú miestnosť, dokumentujúcu slávu najmodernejšej nemocnice v Prešporku, bol nápad chirurga Vladimira Kostku. Dôvod? Aby študenti medicíny či noví zamestnanci poznali tradície svojho pracoviska a boli na ne hrdí...

Áno, aj v biednych podmienkach nájdete stotočňých, ktorí majú radi svoju prácu a robia ju tak, aby mala zmysel. Lukratívnym ponukám odolávajú aj preto, že cítia zodpovednosť za generáciu, ktorá ich raz nahradí.

Inšpiratívnych ľudí je blízko nás veľa a je fajn zoznamovať sa s nimi.

Anna Čapková

Mesto pripúšťa, že napokon predsa len spoplatní záchytné P + R parkoviská

Záchytné parkovisko na Komisárkach na konci Rače – zatiaľ je bezplatné.

Dokončenie zo str. 1
PETRŽALKA

Fungovanie bezplatného záchytného parkoviska na Macharovej ulici, ktorá je v regulovanej zóne PAAS, chce hlavné mesto otestovať. Neskôr možno pravidlá zmeniť.

Magistrát zároveň presviedča, že z parkoviska majú výhody aj samotní rezidenti. „Návštevníci zóny nemusia parkovať na parkovacích miestach priamo pri obytných domoch, kde ostáva viac voľných miest pre rezidentov, a zároveň aj návštevy rezidentov majú miesto, kde môžu krátkodobu zaparkovať,“ zdôvodnila hovorkyňa Dagmar Schmucková.

Takýto argument asi málokoho z platiacich uspokojí. Už po prvých správach o zriadení bezplatného parkoviska na Macharovej začali viacerí obyvatelia lokality celkom logicky zvažovať, že požiadajú o zrušenie rezidentskej karty. „Vážne rozmýšľam nad tým, že si jedno auto odhlásim a budem parkovať na záchytnom parkovisku. Ak ma, pravda, nepredbehnú vodiči z administratívneho komplexu, ktorý

je hneď oproti. Veď aj im musí vyhovovať, že u nás zaparkujú grátis,“ podotýka Petržalčan Róbert na margo absurdity situácie.

Systém PAAS síce zvyhodňuje rezidentov, no po zriadení záchytných parkovísk na Macharovej či Černyševského majú navrch neplatiaci návštevníci, keďže môžu platu obísť. Zatiaľ. Pravidlá parkovania chce totiž mesto sprísniť, najskôr obmedzením času. „Na Macharovej nebude režim neobmedzeného parkovania, parkovisko je prioritne určené na denné parkovanie. Pripravujeme jeho reguláciu tak, aby sa pre parkujúcich vodičov uzavrelo neskoro večer a otvorilo skoro ráno, a teda slúžilo primárne účelu dochádzania do zamestnania/mesta počas dňa a nebolo využívané ako odstavňé parkovisko. O presných časoch budeme informovať,“ priblížila hovorkyňa Dagmar Schmucková.

Nové parkoviská v Bratislave

- P+R Komisárky: 163 miest, dojazd do centra 28 minút
- P+R Macharova: 95 miest, dojazd do centra 3 minúty
- P+R Jasovská: 53 miest, dojazd do centra 10 minút
- Černyševského: 59 miest, dojazd do centra 4 minúty (nie je P+R)

Zdroj: magistrát

Mestské parkovisko má byť teda celú noc nevyužitú, čo je však luxus. Aby tých paradoxov nebolo málo, tak na súkromnom parkovisku pred neďalekým obchodným domom na Dvoroch 4 môže počas noci parkovať ktokoľvek zadarmo. „Podľa našich informácií povolenie bezplatne parkovať na súkromnom parkovisku pred TPD je rozhodnutím a dobrou vôľou majiteľa obchodného domu a parkoviska,“ potvrdila nám hovorkyňa Petržalky Mária Halašková. To treba oceniť. Plánom mesta je tiež vyhodnocovať vyťaženosť záchytných parkovísk (nielen na Macharovej), pričom pripúšťa, že neskôr možno predsa len pristúpi k ich spoplatneniu, prípadne na nich budú zadarmo parkovať len vodiči, ktorí si kúpia ročnú električenkú na MHD. To už by rezidenti z Dvorov 4 skôr pochopili. (ac)

Foto: Marián Dekan, Matúš Husár

Kde presadnete na MHD?

BRATISLAVA

Okrem spomenutých nových záchytných parkovísk sú v Bratislave ďalšie, kde môžete nechať auto a presúpiť na MHD.

Takéto parkovisko nájdete napríklad pri Cintorine Vraťkuňa, na Zlatých pieskoch či pod Mostom Lanfranco. Ich vyťaženosť bola doposiaľ nízka, keďže vodiči mohli bez väčších problémov parkovať v meste zadarmo. S rozširovaním systému regulovaného parkovania PAAS a spoplatnením parkovania aj v centre mesta však magistrát očakáva zvýšený záujem o záchytné parkoviská. V príprave sú preto ďalšie, napríklad na Jurajovom dvore, a takisto výstavba veľkokapacitných parkovacích domov na Zlatých pieskoch, pri zoologickej záhrade či pri Janíkovom dvore v Petržalke, kde bude končiť električka. Na tie si ešte počkáme. (bn)

Nálepku preplatia

STARÉ MESTO

Až do 23. augusta môžete žiadať o kompenzáciu nevyužitej parkovacej nálepky, vydanéj mestskou časťou v rámci miestneho rezidentského systému.

Týka sa to zóny PAAS Hlavná stanica – Blumentál, kde už platí mestská parkovacia politika. Finančná kompenzácia sa ráta vždy od 25. mája, teda odo dňa spustenia systému PAAS do konca trvania staromestskej parkovacej nálepky. (TASR)

KAMENÁRSTVO
Dvojhrob od 1700 €
Jednohrob od 1150 €
Betónovanie a brúsenie
0907 493 164

EUROVEA

LETNÉ CHUŤOVKY

PROMENÁDA PLNÁ ZÁŽITKOV

WAKE UP TRAINING

AKTÍVNY ZAČIATOK DŇA
S PROFESIONÁLNYM
TRÉNEROM Z 365 Fit&Co

FUTBAL V MESTE

JEDINEČNÁ
FUTBALOVÁ ZÁBAVA
NA NÁBREŽÍ

SHAKESPEARE S DEŤMI

ROZPRÁVKOVÉ
DIVADIELKO
PRE MENŠÍCH I VÄČŠÍCH

3x3 SBA TOUR

FINÁLE SLOVENSKEJ
BASKETBALOVEJ LIGY

VIVA MUSICA!

FESTIVAL
KLASICKEJ HUDBY
NA DUNAJI

KINO POD HVIEZDAMI

LETNÉ VEČERY
SLOVENSÝCH
FILMOV

BALANS JOGA

DEŇ PLNÝ ENERGIE
VĎAKA RANNEJ
JOGE S VÝHLADOM
NA DUNAJ

www.eurovea.sk

TRIV
 BYTÝ • KANCELÁRIE • TREZORY • KĽAVÍRE
STÁHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
 EXPORTNÉ BALENIE
 SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Zelené zmeny

BRATISLAVA

Hlavné mesto pripravilo návrh zmien a doplnkov územného plánu mesta, pripomienky k nim bolo možné podať do 31. júla.

Finálny návrh obsahuje viac ako 100 zmien, potrebných vo verejnom a komunálnom záujme. Ide napríklad o zelené zmeny, ktoré vyplývajú z potreby adaptácie na zmenu klímy, zmeny pre vhodnejšie využitie územia, technické zmeny či zmeny verejného dopravného vybavenia, ktoré súvisia s modernizáciou električkových tratí či úpravou železničných tratí. (TASR)

Osviežte sa

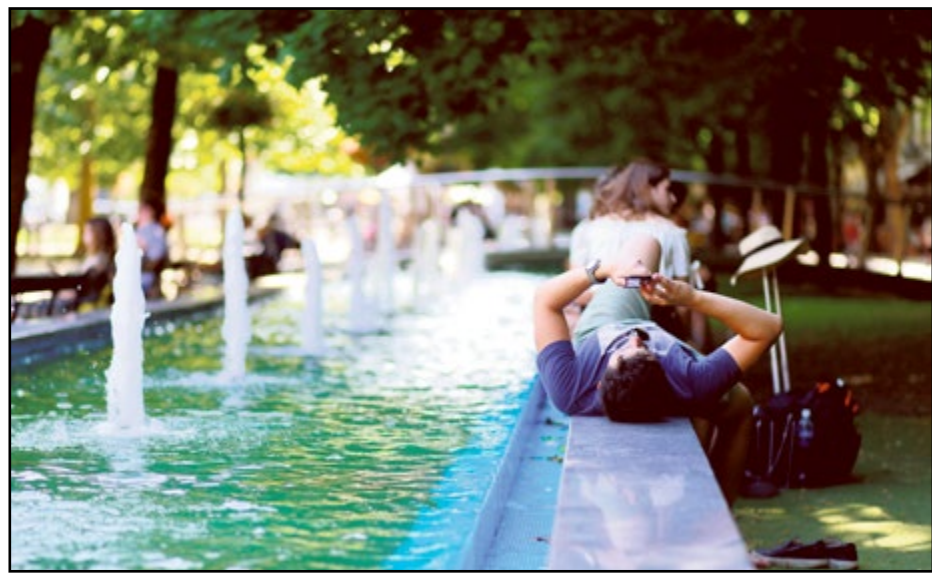
BRATISLAVA

Osvieženie v horúcich dňoch ponúkajú pitné i hmlové fontánky, rozmiestnené najmä v centre mesta.

Hmlové fontánky vám spríjemnia deň na Hviezdoslavovom, Hlavnom či Dulovom námestí, na Námestí SNP, Námestí M. Benku, v Medickej záhrade aj v Parku Andreja Hlinku. Osvieženie ponúka tiež 19 pitných fontán, napríklad na Námestí SNP, dve na Hviezdoslavovom námestí, na Župnom námestí, Hlavnom námestí, na Michalskej ulici, na nádvorí Primaciálneho paláca či v letnej čítárni na Michalskej ulici. Ďalšie dve sú na Hradnom vrchu, jedna v parčíku na Svoradovej i Karloveskej ulici či na Einsteinovej ulici. Tri sú umiestnené v Sade Janka Kráľa, jedna na Železnej studničke, na Karadžičovej ulici a v Medickej záhrade. (TASR)

Foto: shutterstock

Viac zelene a vody, mesto potrebuje schlaadiť

Množstvo stromov a vody na Hviezdoslavovom námestí významne znižuje teplotu vzduchu.

BRATISLAVA

Najskôr pekelné horúčavy s tropickými nocami, počas ktorých sa nevyspíme, potom búrky a návalové dažde – prežiť leto je aj v Bratislave čoraz náročnejšie. Ktoré lokality sú najhorúcejšie a ako mesto schlaadiť?

Extrémne letné horúčavy predstavujú najväčšie riziko pre ľudí v Ružinove (najmä v Trnávke) a Starom Meste, čiastočne i v Petržalke (Kopčany, Einsteinoва ulica) a v Novom Meste. „V týchto mestských častiach by bolo vhodné znižovať podiel horúcich plôch a zvyšovať podiel plôch, ktoré nemajú tendenciu prehrievať sa, resp. dokážu ochladzovať miestnu mikroklimu,“ pripomínajú tvorcovia Atlasu hodnotenia zraniteľnosti a rizík nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy, pod ktorým je podpísaný útvar hlavnej architektky Bratislavy spolu s Prírodovedeckou fakultou UK.

Konštatujú, že klimatická zmena sa významne urýchlí – ak do konca tohto storočia vzrastie priemerná ročná teplota vzduchu o 4 °C, klimatické podmienky v oblasti južného Záhoria sa budú v mnohom ponášať na pomery, ktoré dnes prevládajú v južnej Európe, na Balkáne, v horšom prípade v oblasti východného Stre-

domoria. „Inak povedané, je veľmi pravdepodobné, že aj v oblasti Bratislavy budeme mať len dve ročné obdobia, veľmi dlhé, suché a horúce leto a miernu daždivú zimu,“ upozorňujú okrem iného odborníci v klimatickom atlase. Bratislavský samosprávny kraj (BSK) zase vypracoval Katalóg adaptačných opatrení na zníženie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy a ponúkol ho samosprávam ako manuál. „Katalóg je príkladom dobrej praxe, ktorá inšpiruje starostov a primátorov pri realizácii verejných priestranstiev či líniových a pozemných stavieb,“ hovorí Barbora Lukáčová, riaditeľka odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov. Pripomína, že viaceré opatrenia sú v zásade jednoduché, len ich treba spájať a správať sa pri tom ako dobrý hospodár v danom území. „Napríklad v zastavaných oblastiach vymieňame nepriepustné plochy za polopriepustné alebo priepustné, teda vymieňame asfalt a betón za dlažbu, mlat, skrátka materiály, ktoré vedú odviešť spadnutú vlahu alebo ju vsiaknuť. Pri budovách robíme vsakovacie nádrže, takže v konečnom dôsledku vieme vodu ďalej recyklovať a využívať. Popri líniových stavbách, pri cestách, električkových aj železničných

tratiach, takisto pri cyklotrasách a peších plochách by sme mali budovať zelené koridory. Prispievajú k tomu, že sa nám neprehrieva centrum mesta či zastavaná lokalita. Vzrastlý listnatý strom vie pochytiť viac ako 120 litrov spadnutých zrážok,“ podotýka odborníčka. Ďalšou jednoduchou „novinkou“, na ktorú upozorňuje, sú biele odrazové plochy.

Park Jama v Novom Meste má systém na zadržiavanie dažďovej vody. Vďaka nemu zachytia až 180 l vody na 1 ha za sekundu.

Keď sa v júli na pár dní ochladilo, trochu sme si vydýchli.

Test teplomerom

Pracovníci BSK pripravili video z prechádzky po Bratislave – počas horúceho júlového dňa zisťovali teplotu na rôznych povrchoch. Takto to dopadlo:

- Na Hlavnom námestí sa teplota vzduchu blížila k 40 °C a kamenná dlažba mala až 50 °C.
- Na Hviezdoslavovom námestí s množstvom zelene a vody bola teplota vzduchu oproti Hlavnému námestiu nižšia o viac ako 5 °C, teplomer nameral necelých 35 °C.
- Na streche Úradu BSK dosiahla teplota vzduchu pekelných 44 °C a povrch strechy dokonca až 54 °C.

Pri rekonštrukcii alebo zaťažovaní striech sa tradične používajú materiály čiernej farby – ak spravíme odrazovú plochu bielu, resp. čím svetlejšiu, zároveň zabránime prehrievaniu. (ts, bn)

Foto: Marián Dekan, shutterstock

Električková trať v novom centre je o niečo bližšie

BRATISLAVA

Projekt električkovej trate, ktorá má viesť aj popred novú budovu Slovenského národného divadla (SND), predložilo mesto do procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie - EIA. Spustenie výstavby odhaduje na rok 2024 a celkové náklady na 40 miliónov eur.

„Cieľom je rozšíriť existujúcu sieť električkových tratí na území Bratislavy v úseku Pribinova - Košická - Miletičova,“ píše magistrát v zámere s tým, že chce riešiť najmä dopravu v rýchlom sa rozvíjajúcom území.

Výstavbou trate sa má podľa samosprávy taktiež technicky a prevádzkovo dotvoriť súčasná električková sieť v Bratislave: „Zámerom je dať hlavnému mestu kompaktný, prevádzkovo plnohodnotný koľajový systém.“ V budúcnosti má umožniť aj vybudovanie novej perspek-

S výstavbou novej trate by sa mohlo začať už o dva roky.

tívnej vetvy na Prístavnej ulici alebo na Mlynských nivách s jej možným predĺžením do Vrakuje a Podunajských Biskupíc.

S trasovaním električky popred novú budovu SND nesúhlasí ministerstvo kultúry, ktoré vlastní na tomto území pozemky, obáva sa totiž rušivého vplyvu na prevádzku divadla. Spolu s aktivistami predstavilo

alternatívu, tá však bola podľa magistrátu už v roku 2019 vyhodnotená ako nerealizovateľná. „Trasa prechádzajúca pred budovou SND je najlepšia pre obyvateľov, riešené územie i samotné divadlo,“ ubezpečuje samospráva, ktorá sa odvoláva na vyhodnotenie viacerých variantov z hľadiska dopravnej obslužnosti, siete električkových ra-

diál, dopravnotechnických prekážok aj investičných a prevádzkových nákladov. Mesto zároveň avizovalo, že koncom júla budú k dispozícii výsledky meraní nulového stavu hluku a vibrácií, ktoré v súčasnosti ovplyvňujú budovu divadla. Budú podkladom na vypracovanie matematicko-technického modelu, ktorý bude súčasťou technickej štúdie. „Štúdia navrhne technické riešenie, ktoré definitívne umožní prevádzku električky pred divadlom bez výrazných vplyvov na budovu divadla,“ dodáva magistrát. Pri budúcej trati s celkovou dĺžkou 2,8 km bude mesto spolupracovať s developerom J&T Real Estate. S jeho vedením podpísal v uplynulých týždňoch primátor Matúš Vallo memorandum. Súkromník plánuje prispieť aj finančne. (TASR)

Vizualizácia: JTRE

MHD dostane prednosť

PETRŽALKA

Magistrát plánuje zmodernizovať riadenie niektorých križovatiek v Petržalke tak, aby boli preferované vozidlá MHD.

V rámci modernizácie so zriadením preferencie MHD sa zrekonštruje sedem svetelne riadených uzlov, rekonštrukcia sa bude týkať aj bezbariérových úprav a dopravného značenia. Mesto chce obnoviť križovatky Panónska cesta – Bratská, Osuského – Starohájska, Osuského – Hrobákova (priechod pre chodcov), Furdekova – Šustekova, Bosákova – Šustekova, Bratská – Jiráskova – Pajštúnka, Bratská – obchodné centrum (priechod pre chodcov), Budatínska - hypermarket, Panónska cesta – Ševčenkova, Panónska cesta – železničný podchod, Panónska cesta – obchodný dom. (TASR)

Bratislavská župa rozvíja cyklistickú infraštruktúru

V Bratislavskom kraji nájdete bezmála 1200 kilometrov značených cyklotrás. Vedú popri vodných tokoch, cez lesy a kopce, či popri jazerách. Spoznávať na bicykli môžete nielen krásy prírody, ale aj obdivovať historické a kultúrne pamiatky či ochutnať lokálnu gastronómiu.

Bicyklovanie je nielen zdravé, ale aj ekologické. Nemusíte stáť v zápchach, ani hľadať miesto na parkovanie. Medzi priority Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) patrí nielen cykloturistika,

ale aj budovanie cyklotrás, ktoré slúžia na prepravu do práce či do školy. Cieľom je, aby sa ľudia dostali komfortne na vlak či autobus a napojili sa tak na Integrovaný dopravný systém.

Cyklovýlet popri rieke Morave.

Trasa začína pri Cyklomoste slobody, vedie cez Devínske Jazero, nový cyklomost Vysomarch, rakúske mestečko Marchegg, popri zámku Schloss Hof a späť k Cyklomostu slobody.

Eurovelo 6.

Cyklotrasa vedie od rakúskych hraníc, popri vojenských bunkroch až k Mostu SNP. Odtiaľ môžete pokračovať buď ďalej popri Dunaji alebo odbočiť do Petržalky.

EuroVelo 13.

Najkrajši úsek cyklotrasy Železnej opony vedie z Vysokej pri Morave, popri cyklomoste Vysomarch, cez Devínsku Novú Ves až do Devína.

Lesy Malých Karpát.

Na výlet sa môžete vybrať zo Železnej studienky cez Biely Kríž do Rače alebo do Svätého Jura, či do Marianky. ■

Tipy na cyklovýlety:

■ **Dunajská cyklotrasa.** Previezť sa môžete od Prístavného mosta cez Zimný prístav a po Lužnom moste sa vrátiť späť do Petržalky.

■ **JURAVA.** Vedie cez vinice i popri Šúrskom kanáli z Rače cez Svätý Jur a Vajnory až do Ivanky pri Dunaji.

■ **Štefánikova cyklomagistrala v Malých Karpatoch.** Vedie z Kamzíka, cez Pezinskú Babu, sedlo Červená hora až po hranicu Trnavského kraja.

BRATISLAVSKÝ KRAJ

Kozy nad Devínom dokázali zachrániť stovky unikátov

DEVÍN

Pod'ťe sa pozrieť, ako ožili lúky v národnej prírodnej rezervácii Devínska Kobyla. Už takmer desať rokov sa o to stará stádo kôz a výsledok ich práce v tejto vzácnej lokalite môžete nielen vidieť, ale aj počuť.

Do strmého svahu nad mestskou časťou Devín vystupujeme spolu s Filipom Rovným z Bratislavského regionálneho ochranárskeho združenia (BROZ), ktoré od roku 2013 dbá o to, aby mala táto cenná lokalita pôvodný stepný a lesostepný charakter. „Je to úloha stáda našich kôz, ktorých máme na Devínskej Kobyle takmer päťdesiat, a približne rovnako veľké stádo je v okolí Waitovho lomu. Vďaka tomu, že spásajú lúky, sa podarilo zachrániť vzácny biotop územia,“ pripomína ochranár. Štvornohé živé „kosačky“,

Ochranár Filip Rovný

ktoré sa tu pasú zvyčajne od apríla do novembra, dokázali obnoviť priestor pre jedineč-

Živé „kosačky“ sa pasú na Devínskej Kobyle už takmer desať rokov.

né teplomilné a suchomilné rastliny i živočíchy. Na Devínskej Kobyle sa kedysi vyskytovali v hojnom počte, no neskôr sa ocitli v ohrození. Ide pritom o druhovo bohaté ekosystémy, ktoré sa vyvíjajú aj stovky rokov. Z lokality sa začali vytrácať pred takmer siedmimi desaťročiami, keď sa skončila pravidelná pastva a kosenie, no dnes ich už opäť obdivujeme. Na obnauzených plochách zeme, kde im netienia stromy a kriky, ktoré kozy usilovne obhrýzajú, našli vhodné podmienky. „Oplatí sa prísť najmä na jar, v marci, keď kvitnú hlaváčiky jarné, slnečné svahy sú nimi doslova obsypané,“ odporúča Filip Rovný. Rastú tu i poniklece, kosatce, jasence, veľa druhov orchideí a ďalšie unikáty, objavila sa dokonca ihlica nízka, ktorá

takisto potrebuje nízku trávu bez zatienenia. Devínska Kobyla je pravdepodobne jediné miesto, kde ihlica rastie, usudzujú odborníci z BROZ. Ochránár Filip Rovný nás vedie k prístrešku, ktorý vybudovali pre kozy, nájdú tam zdroj vody aj úkryt v zlom počasi. Dávame si pozor na elektrické oplôtky, po dotyku s lankom netúžime. Okolo hláv nám prelietajú pestré motýle, vidíme najmä rôzne babôčky, no sú tu tiež ich príbuzné perlovce, takisto vidlochvosty a mnohé ďalšie, motýľov je na Devínskej Kobyle neuveriteľných takmer šesťsto druhov. Kúsok ďalej zahliadneme letiaceho sokola, ale zároveň sa pozeráme na zem, aby sme nechtiac nepristúpili nejakého vzácneho chrobáka, aj tých je tu veľa a mnohé druhy patria medzi chránené. Vyskytuje sa tu

napríklad roháč veľký či nosorožtek obyčajný, zaujímavým druhom je „hovnivál“, teda lajniak skarabeusovitý, ktorého larvy sa živia trusom, toho je tu vďaka kozám až-až. Obdivujeme tiež, ako z trávy jeden za druhým vyskakujú lúčne koníky a medzitým v suchom listí zašuchoce jašterica. Sme vo fascinujúcom svete prírody, kde to bzučí, cvrliká, piska a kvitne... Vedeli ste, že na Devínskej Kobyle je niekoľko tisíc druhov živočíchov a viac ako tisíc druhov rastlín? Plánom BROZ je rozšíriť pastvu na ďalšie plochy, ktoré začnú kozy obnovovať. Najväčšia časť druhového bohatstva sa totiž viaže práve na miesta, kde nie sú žiadne stromy ani kriky. A kozy si s tým, na rozdiel od oviec či kráv, hravo poradia. Ne-

Prístrešok pre kozy, kde nájdú aj zdroj vody.

Sokoly tu uvidíte bežne.

Územie európskeho významu

- Národná prírodná rezervácia Devínska Kobyla s rozlohou 102 ha je vzácna predovšetkým pre svoj stepný biotop.
- Rezerváciou prechádza turistický aj náučný chodník, na pozoruhodnosti územia upozorňujú informačné tabule.
- Pastva na Devínskej Kobyle sa realizuje aj vďaka podpore z Európskej únie a programu Life. Združenie BROZ tu zabezpečuje tiež mechanický výrub náletových drevín, aby sa zachoval a obnovil pôvodný biotop.

robi im problém pohybovať sa v strmom teréne a spásu takmer všetko, chutia im aj trnité kroviny. Klasického pastiera, ktorý v začiatkoch pásol stádo, už nahradil „elektrický“, teda spomínané elektrické oplôtky. Prehľad o pohybe kôz majú aj vďaka GPS zariadeniu, ktoré nosí jedna z vyvolených. „Zato gazdu s rozumným podnikateľským zámerom by sme radi prijali,“ uzatvára Filip Rovný.

Čo poviete na takúto ponuku? (ac)

Foto: Marián Dekan

Viac foto na www.banoviny.sk

Vynovené Divadlo Aréna ponúkne aj niečo navyše

PETRŽALKA

Komplexná rekonštrukcia Divadla Aréna za takmer deväť miliónov eur napreduje, do župného divadla by sa diváci mohli vrátiť najneskôr v sezóne 2023/2024. Pribudne aj kaviareň na novej terase.

„Naším zámerom je nielen obnoviť túto unikátnu divadelnú budovu, ale aj vytvoriť jedno z najmodernejších divadiel na Slovensku. Kompletne obnovená bude javisková technológia, zvuková, osvetľovacia, projekčná technika, a opravená bude aj vodná veža. Tá v budúcnosti rozšíri ponuku kultúrnych priestorov v areáli divadla,“ priblížil predseda BSK Juraj Droba.

Rekonštrukcia budovy bude stáť 5,9 milióna eur, ale celkové náklady spolu s technológiami za približne 3,4 milióna eur presiahnu sumu 9 miliónov eur. Zhotoviteľ už vybúral stavebné konštrukcie budovy, odstránil technológie aj vybavenie vrátane sedadiel a tribúny či podlahy hľadiska a javiska. Vyhotoval nové základy spolu so základovou doskou pod javiskom a hľadiskom, mikropilóty pod vežou na vnútornú oceľovú konštrukciu, ktorá bude slú-

Náklady na rekonštrukciu presiahnu 9 miliónov eur.

žiť na zavesenie technológií divadla, ako aj nové priečky, rozvody kanalizácie v objekte aj mimo objektu a demonťáž okien. V letnom období prebiehajú betonárske práce na prístavkoch, reštaurátorské práce na dvoch vežiach pri hlavnom vstupe, drobné stavebné úpravy vnútri budovy, práce na streche – montáž časti nového krovu a výmena krytiny. Následne sa v druhej polovici roka začne pracovať na interieri divadla. V záverečnej fáze sa osadí všetka javisková technológia spolu so svetelnou, zvukovou a premietacou technikou. Práce by mali trvať 18 mesiacov.

Nové Divadlo Aréna bude mať aj niečo navyše, sme-

rom na panorámu Bratislavy a nábrežie Dunaja vznikne kaviareň. Nájdete ju na terase, ktorá sa vytvorí zväčšením protipožiarnych okien a schodiska. Kaviareň bude môcť fungovať aj mimo divadelnej prevádzky.

Foto: BSK

Práce by mali trvať ešte 18 mesiacov.

MEDZINÁRODNÉ LETECKÉ DNI
SLOVAK INTERNATIONAL AIR FEST

SIAF 2022

27. – 28. august 2022
Letisko KUCHYŇA – Letecká základňa MALACKY

EXKLUZÍVNY PARTNER

GENERÁLNY PARTNER

HLAVNÝ PARTNER

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNERI

MINISTERSTVO
OBRANY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

11. ROČNÍK NAJVÄČŠEJ
LETECKEJ SHOW NA SLOVENSKU

www.siaf.sk

DÁMSKA ŠATŇA

25.09.2022

20:00

AUTOR: ARNOŠT GOLDFLAM

EVA PAVLÍKOVÁ
LENKA BARILÍKOVÁ
ALENA PAJTIKOVÁ
JANA KOVALČÍKOVÁ

RÉŽIA: MICHAL SPIŠÁK

Šimák Zámok Pezinok

Mesto kupuje nájomné byty

BRATISLAVA

Mesto Bratislava vyhlásilo súťaž na nákup bytov určených na náhradné nájomné bývanie. Celková odhadovaná hodnota tendra je 13,3 milióna eur bez DPH.

Hlavné mesto chce nakúpiť jednoizbové byty za 4,7 milióna eur bez DPH, dvojizbové byty za 5,5 milióna eur bez DPH a trojizbové za zhruba tri milióny eur bez DPH. Nehnuteľnosti sa majú nachádzať na území Bratislavy a najneskôr do konca roka 2023 musí byť podaná žiadosť o vydanie kolaudačného rozhodnutia. Ponuky môžu záujemcovia predkladať do 19. augusta.

(TASR)

Svoju investíciu dobre zväzte

BRATISLAVA

Kupujete byt na prenájom? Návratnosť investície je v Bratislave dlhšia ako v Budapešti a Varšave.

Prudký rast cien bývania výrazne predlžuje návratnosť pri investičných bytoch určených na prenájom. V Bratislave sa návratnosť jednoizbového bytu v centre predĺžila od januára do júna 2022 o viac ako štyri roky na 30,5 roka. Predbehla tým aj Varšavu (27,3 roka) a Budapešť (30,1 roka). Pôvodný 10-ročný rozdiel oproti Prahe sa znížil na viac ako päť rokov. Vyplýva to z analýzy európskej brokerskej spoločnosti ProfitLevel.

(ts)

Hlavné mesto SR Bratislava
vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž

na najvhodnejší návrh na uzatvorenie zmluvy o nájme nebytových priestorov vo výmere 201,09 m² v stavbe so súpis. č. 136 na pozemku parc. č. 4 na Laurinskej 7 v Bratislave, k. ú. Staré Mesto, s možnosťou použitia prvkov elektronickej aukcie.

Bližšie informácie na www.bratislava.sk alebo na tel. čísle 02/59 356 504.

Poznáme ďalší návrh mestskej nájomnej bytovky

Okrem nájomných bytov pribudne v zóne Janíkov dvor škôlka, stredisko pre seniorov, ale aj námestie a oddychové zóny.

PETRŽALKA

Architektonicko-urbanistická súťaž na budúcu podobu polyfunkčnej zóny Janíkov dvor v Petržalke je uzavretá, zvíťazil projekt skúsených architektov, ktorí navrhovali aj Národnú banku Slovenska či novú budovu Slovenského národného divadla.

Víťazný ateliér A.B.K.P.Š.,

ktorý založili Martin Kusý a Pavol Paňák, ponúkol podľa poroty silný koncept, ktorý zmení prázdnu plochu na juhu Petržalky na modernú polyfunkčnú zónu s potenciálom pre ďalší rozvoj územia. „Vítaný návrh prezentuje nadčasový prístup k riešeniu nájomného bývania, strediska pre seniorov, P+R parkovacieho domu či

doplnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti a škôlky. Do lokality prináša kvalitný urbanizmus, a zároveň veľmi progresívne spája rôzne sociálne vrstvy, vďaka čomu vytvorí priestor pre rôznorodú komunitu ľudí,“ zhodnotil Marek Harčarik, riaditeľ sekcie súťaží na Metropolitnom inštitúte Bratislavy (MIB).

Návrh novej zóny Janíkov

dvor prepája viaceré silné funkcie, ktoré sú podľa MIB kľúčové pre zdravý rozvoj mesta. Vznikne tu 104 nájomných bytov, materská škola pre 80 detí, prevádzka opatrovateľskej služby pre 40 klientov a parkovací dom pre približne 470 áut a so stojiskom pre 100 bicyklov. Súčasťou zóny má byť chýbajúca občianska vybavenosť, verejné toalety, obchody, priestor pre rôzne služby ako reštaurácie či kaderníctva. Ráta sa tiež s revitalizáciou verejných priestorov a širšieho okolia. Práca na projektovej dokumentácii potrvá približne dva roky, so samotnou výstavbou sa začne po tom, ako sa podarí získať všetky potrebné povolenia a obstará sa zhotoviteľ stavby. Odhadovaný rozpočet je 32 miliónov eur s DPH.

O nájomné bývanie sa budú môcť uchádzať obyvatelia s nárokom na nájomný byt, ktorí si nemôžu dovoliť komerčné bývanie. Ide napríklad o mladé rodiny, seniorov či vybrané skupiny zamestnancov, ako sú učitelia, zdravotné sestry alebo policajti.

(ts, bn)

Vizualizácia:

MIB/A.B.K.P.Š.

Ako pokročili staršie projekty hlavného mesta?

RUŽINOV/PETRŽALKA

Projekt pre Janíkov dvor je v poradí štvrtý, kde chce mesto aj vlastnou výstavbou riešiť akútny nedostatok nájomných bytov. Ako sú na tom staršie návrhy?

■ V najvyššom štádiu prípravy je projekt na Múchovom námestí v Petržalke, ktorý ráta s výstavbou dvoch budov so 103 nájomnými a náhradnými nájomnými bytmi. Stavieť sa má už na jeseň tohto roka.

■ S výstavbou bytového súboru Terchovská v Ružinove, ktorý ponúkne 85 nájomných bytov, plánuje mesto začať v roku 2023.

■ Ďalší projekt v lokalite

Parková v ružinovskom Prievoze ráta s 8 menšími objektmi s 30 bytmi, no nič z neho nebude. Zaujímavý návrh komunitného bývania najmä pre seniorov stopol protest miestnych ľudí a aktivistov.

Podľa strategického plánu Bratislava 2030 sa súčasný počet 875 bytov v priamej správe hlavného mesta má do roku 2030 zvýšiť na takmer 2 500 bytov. Okrem vlastnej výstavby ich chce mesto získať rekonštrukciou svojich starších bytov, kúpou bytov na voľnom trhu, aj spolupracou s developermi. Začiatkom roka magistrát prideliť žiadateľom 14 zrekonštruovaných bytov a ešte tento rok plánuje

S výstavbou bytového súboru na Terchovskej sa má začať budúci rok.

je zrekonštruovať 30 bytov. „V lete 2022 podávame na stavebné úrady aj žiadosti na povolenie rekonštrukcie dvoch bytových domov - Zámocké schody v mestskej časti Staré Mesto a na ulici Velehradská

v Ružinove, takže v polovici roka 2023 by sme sa mohli tešiť na ďalší prírastok bytov do bytového fondu,“ informovalo mesto na sociálnej sieti.

(bn)

Vizualizácia:

MIB/ The Büro s. r. o

Ján Palenčár

BRATISLAVA

Hoci sa tempo zdražovania bytov v Bratislave spomaľuje, za aktuálne ceny si ich mnohí ľudia stále nemôžu dovoliť, navyše hrozí, že úrokové sadzby hypoték ešte viac porastú. Prezident Národnej asociácie realitných kancelárií Slovenska JÁN PALENČÁR ani nepredpokladá, že sa dostupnosť bývania v najbližšom čase zlepši.

Za aké sumy sa dnes predávajú byty v hlavnom meste? Jednoizbové byty sa pohybujú najčastejšie na úrovni od 130-tisíc eur do 145-tisíc eur, dvojiz-

Dostupnosť bývania v Bratislave je najhoršia za posledných 30 rokov, ceny sú závrtné

bové v priemere okolo 175-tisíc eur až 199-tisíc eur a trojizbové sú najčastejšie v cenovkách od 210-tisíc eur do 245-tisíc eur. Samozrejme, ceny v Starom Meste sú ešte vyššie. Taktiež sú veľké cenové rozdiely medzi bytmi v pôvodnom stave, kompletne zrekonštruovanými a novostavbami.

Keď porovnáte aktuálne ceny s rovnakým obdobím v minulosti, o aký nárast ide? Medziročný nárast cien osciloval okolo 20 percent, ale tempo rastu sa už v ostatných mesiacoch spomaľuje.

Konstatujete, že stúpol záujem o jednoizbové byty. Čomu to pripisujete? Najväčší záujem je o dvoj- a trojizbové byty. V priebehu posledných šiestich mesiacov sa však zvýšil záujem aj o jednoizbové byty, čo pripisujem

zvýšenému záujmu o investičné nákupy v súvislosti s obavou klientov, že vysoká inflácia zníži hodnotu ich úspor. Dopyt po kúpe bytov je v celej Bratislave, samozrejme, v súlade s cenovou diferenciáciou jednotlivých lokalít. Najatraktívnejšími lokalitami sú Staré Mesto a Ružinov.

Ako hodnotíte aktuálnu dostupnosť bývania v Bratislave? V Bratislave môžeme hovoriť o najhoršej dostupnosti bývania za posledných 30 rokov, a to vzhľadom k historicky najvyšším cenám bytov a zvyšujúcim sa úrokovým sadzbám pri hypotékach. Dôvod je na strane nízkej ponuky a vysokého dopytu. Neúmerne dlhé povoľovacie procesy (záväzné stanoviská, územné a stavebné konania) pri developerských projek-

toch zabraňujú developerom prinášať na trh žiadané množstvo bytov. Veľkým problémom je v Bratislave aj zastaraný územný plán, ktorý sa roky nedarí vyriešiť.

Čiže situácia sa tak skoro nezmení.

Záujem o kúpu bytov v hlavnom meste priebežne rastie, čo pri znižovaní počtu voľných bytov spôsobuje tlak na

zvyšovanie cien. V najbližšom období nepredpokladám, že dôjde k zlepšeniu dostupnosti bývania v Bratislave. Zvýšenie úrokových sadzieb pri hypotékach (opakovane ohlásené na jeseň) v kombinácii s predpokladanou ekonomickou recesiou (podľa varovania NBS) však môže spôsobiť spomalenie dynamiky rastu cien nehnuteľností. (ac)

Foto: NARKS, shutterstock

Porovnajete si ceny

Bratislavský kraj	3 230 € za m ²
Košický kraj	2 244 € za m ²
Prešovský kraj	1 880 € za m ²
Žilinský kraj	1 828 € za m ²
Trnavský kraj	1 706 € za m ²
Banskobystrický kraj	1 641 € za m ²
Trenčiansky kraj	1 514 € za m ²
Nitriansky kraj	1 300 € za m ²

Zdroj: Národná banka Slovenska (priemerné ceny za 1. štvrťrok 2022)

Najdrahšie byty sú v Starom Meste, veľký záujem je aj o staršie nehnuteľnosti.

RUDOLF KUSÝ: SME PROTI PREDAJU POLIKLINIKY TEHELNÁ

Boj o budúcnosť Polikliniky Tehelná vrcholí. Štát ju chce naďalej predávať. V tejto súvislosti vám prinášame rozhovor so starostom bratislavského Nového Mesta Rudolfom Kusým.

Prečo je zlé rozhodnutie štátu predávať Polikliniku Tehelná?

Pre väčšinu Novomešťaniek a Novomešťanov je to najbližšia dostupná zdravotná starostlivosť. Zánik polikliniky Tehelná by im výrazne zhoršil prístup k lekárom. Preto predaju Tehelnej bez dlhodobého zachovania zdravotníckeho zariadenia hovoríme jednoznačne nie!

Prečo ste do jej záchrany nevstúpili skôr?

Poliklinika patrí pod MH Manažment, ktorého vlastníkom je Ministerstvo hospodárstva SR. Naše požiadavky boli jasné od začiatku a tlmočili sme ich aj v rámci komisie, ktorá riešila podmienky predaja: žiadali sme, aby sa Tehelná predávala nie ako budova, ale

ako zdravotnícke zariadenie. Zároveň sme žiadali, aby tam na dobu minimálne 30 rokov zostali jstevujúce ambulancie všeobecných a odborných lekárov.

Bola reálna možnosť, že by polikliniku kúpila a prevádzkovala mestská časť?

Takéto riešenie je absolútnym nepochopením toho, aké úlohy má štát a aké samospráva. Ti, čo vravia, že sme mali polikliniku kúpiť, vravia, že

mestská časť by mala zaplatiť kúpnu cenu štátu, ktorý už nemá chuť prevádzkovať polikliniku, budovu zrekonštruovať za 7-8 miliónov eur, lebo štát do budovy neinvestoval, len ju plátať a následne by sme mali budovu prevádzkovať. Ved' to je nezmysel. Nie je prvýkrát, čo samospráva bojuje so štátom. Opäť hrozí, že rukojemníkmi zlých rozhodnutí sa stanú občania, čomu sa odmietam len tak prizerať.

Polikliniku Tehelná kúpiť mestská časť Nové Mesto, prípadne Bratislava alebo župa...

Nové Mesto je najmenšou samosprávou spomedzi uvedených troch. Mesto má rozpočet zhruba 480 miliónov, župa zhruba 250 miliónov, mestská časť menej než 40 miliónov eur. Je nezmysel diskutovať o kúpe zo strany mestskej časti. Mestská časť by sa musela po uši zadlžiť na desiatky rokov a na roky zastaviť všetky ostatné projekty – budovanie nových škôlok, sociálnu pomoc, či opravy ciest.

Myslíte, že dokážete situáciu zmeniť pomocou petície?

Inak by sme to nerobili. Chceme, aby Novomešťanky a Novomešťania mali kam chodiť k lekárovi. Predáva sa Železničná poliklinika, predáva sa Poliklinika Tehelná... A predáva sa nie ako zdravotnícke zariadenie, ale ako budova, teda bez povinnosti dlhodobo zachovať polikliniku. Bez povinnosti zachovať ambulancie našich všeobecných a odborných lekárov, na ktorých sme zvyknutí a ktorých tu potrebujeme. Odmietam sa na to len tak prizerať. ■

Rázsochám II treba držať palce, hrubú stavbu sme už mali

LAMAC

Mnohí už nedúfali, ale veci sa predsa len pohli. Zmluva s víťazom projektu novej univerzitnej nemocnice na Rázsochách je podpísaná, vďaka financiám z plánu obnovy tu má do štyroch rokov vyrásť hrubá stavba. Fakt je, že takú sme už mali a zbúrali... Treba však veriť, že v tomto krásnom prostredí sa raz naozaj budú liečiť pacienti a dostanú špičkovú starostlivosť. Aké sú prvé termíny?

Pripomeňme pôvodný plán: vo februári 2020 padla posledná zo stavieb nedokončenej nemocnice na Rázsochách, v roku 2022 sa malo začať s výstavbou novej a okolo roku 2024 tam už mala stáť. No hoci rezort zdravotníctva vyhlásil verejné obstarávanie na projekt nemocnice ešte v máji 2019, proces uviazol na dlhých mesiacoch. Ako nám potvrdila hovorkyňa Úradu pre verejné obstarávanie Janka Zvončeková, všetky konania v rámci súťaže ukončili až 12. mája tohto roku.

Ministerstvo zdravotníctva prekvapilo, keď ešte 7. júla v stanovisku pre Bratislavské noviny uviedlo, že „verejné obstarávanie na predmet zákazky Komplexná príprava projektu novej Univerzitnej nemocnice Bratislava v lokalite Rázsochy“ nie je ukončené. V rovnaký deň nám však víťazný uchádzač (skupina dodávateľov Amberg Engineering Slovakia a CED Consulting) potvrdil, že z ich

ROK 2002

Pôvodná nemocnica v čase, keď sa zastavila jej výstavba.

strany je už zmluva podpísaná. „Nami podpísanú zmluvu sme predložili objednávateľovi pred pár dňami,“ spresnil Martin Bakoš, konateľ a generálny riaditeľ Amberg Engineering Slovakia. O týždeň neskôr rezort informoval, že práce na projektovej dokumentácii pre Rázsochy II odštartovali.

„V zmysle záväzného harmonogramu by mala byť projektová dokumentácia pre výber generálneho zhotoviteľa stavby odovzdaná objednávateľovi do 390 dní od nadobudnutia účinnosti zmluvy. Následne môže objednávateľ pristúpiť k výberu zhotoviteľa stavby,“ doplnil Martin Bakoš, ktorý už v minulosti informoval, že na projekte budú spolupracovať so skúsenými izraelskými partnermi.

Pribeh nemocnice na Ráz-

sochách je starý 35 rokov. Hlavný architekt zbúraného komplexu Jindřich Martin v našom rozhovore pred tromi rokmi zdôraznil, že to, čo sa rozhodla bývalá vláda zrovnáť so zemou, nebol skelet: „Búrajú hrubú stavbu, kde už sú priečky, obvodové murivo, boli tam aj drevohlínikové okná, tie však medzitým rozkradli zloději. Pomodnášali všetko, čo sa dalo, len preto, že zodpovední nezabezpečili potrebnú ochranu.“ Dokonca to nebola len hrubá stavba, v niektorých častiach už bola nainštalovaná aj vzduchotechnika, kotolňa dokončená na 90 percent a vo vysokom štádiu dokončenia bola tiež trafostanica a čistička odpadových vôd. Ktovie, aké rozhodnutie by vzhľadom na prudké zdražovanie stavebných materiálov padlo dnes. Možno by demo-

Čiže sa budú musieť popasovať aj s náročnosťou terénu a nebude to lacné.

Treba však veriť, že zámer postaviť špičkovú Univerzitnú nemocnicu Bratislava sa tenor podarí, aj keď už z viacerých strán počuť pochybnosti, že nám možno opäť zostane len skelet. Fakt je, že samotná budova je iba základný predpoklad na fungovanie nemocnice, podstatné je jej vybavenie, nielen technická infraštruktúra, ale aj medicínske zariadenie. A Rázsochy II majú byť najmodernejším pracoviskom, ktoré poskytne najnovšie high-tech medicínske postupy. „Hrubá stavba predstavuje približne 40 percent nákladov, kým vybavenie nemocnice 60 percent. Aj na to sa budú musieť nájsť peniaze,“ pripomína skúsený odborník na zdravotnícke stavby.

Medicínske vybavenie plánuje ministerstvo kúpiť za eurofondy, no ráta tiež so zdrojmi zo štátneho rozpočtu. Dnes tvrdí, že by to nemal byť problém. (ac)

Foto: archív J. M., TASR, bn

Niečo viac o plánovanej nemocnici

- Postavia ju na približne rovnakom mieste, kde bol pôvodný, už zbúraný nemocničný komplex, zastavaná plocha má byť 113 774 m².
- Pôjde o špičkovú nemocnicu so 653 tzv. plávajúcimi lôžkami, ktoré sa budú využívať podľa aktuálnej potreby. V budúcnosti by sa mohli rozšíriť o ďalších 500.
- Nemocnica má byť zároveň centrom pre vedu, výskum a vzdelávanie lekárov.
- Hrubá stavba za cca 281 miliónov eur bez DPH z plánu obnovy má stáť do júna 2026.
- Nemocnica by mohla začať fungovať na prelome rokov 2028/2029.

ROK 2022

„Kaskádovitý“ terén po odstránení základovej dosky

Prvé termíny pre Rázsochy II

Súčasťou súťažných podkladov v rámci verejného obstarávania na projekt nemocnice bol harmonogram, ktorý je pre dodávateľa záväzný. Tu sú niektoré z rozhodujúcich milníkov projektu:

- Vypracovanie základnej urbanisticko-architektonickej štúdie – do 90 dní od účinnosti zmluvy.
- Vypracovanie kompletnej urbanisticko-architektonickej štúdie – do 160 dní od účinnosti zmluvy.
- Vypracovanie projektovej dokumentácie stavebného zámery – do 300 dní od účinnosti zmluvy.
- Vypracovanie projektovej dokumentácie pre povolenie na uskutočnenie stavby a zabezpečenie právoplatného povolenia na uskutočnenie stavby UNB (vrátane inžinieringu a zabezpečenia potrebných prieskumov) – do 390 dní od účinnosti zmluvy.
- Vypracovanie projektovej dokumentácie pre výber generálneho zhotoviteľa stavby – do 390 dní od účinnosti zmluvy.
- Vypracovanie projektovej dokumentácie vnútorného vybavenia (medicínske vybavenie, nemedicínske vybavenie, ICT) – do 390 dní od nadobudnutia účinnosti zmluvy. (bn)

Nový medicínsky odbor v Nemocnici Bory

LAMAC

V Nemocnici Bory, ktorá sa má otvoriť už budúci rok, plánujú založiť nový medicínsky odbor – hospitalistiku.

„Hospitalisti sú lekári špecialisti, ktorí poskytujú pacientom primárnu zdravotnú starostlivosť a zastrešujú ich liečbu počas celej hospitalizácie vrátane prijmu a prepustenia,“ priblížil lekár Martin Izakovič, ktorý stál pri zrode hospitalistiky v USA pred dvoma desaťročiami. Nový koncept teraz prináša na Slovensko.

Hospitalistika je podľa jeho slov koncept efektívnej, kvalitnej a personalizovanej internej medicíny. Pacient bude počas hospitalizácie komunikovať primárne s jedným lekárom – s tým, ktorý ho prijal. „Hospitalista si prizýva špecialistov podľa potreby, na konci dňa je to však on, kto objasní pacientovi diagnózu, oboznámi ho s navrhovanou liečbou a komunikuje aj s jeho rodinnými príslušníkmi,“ vysvetlil Izakovič.

Odbor hospitalistika vznikol v USA ako reakcia na neefektívne poskytovanú zdravotnú starostlivosť. Ukázalo sa, že nemocnice, kde pracujú

hospitalisti, majú oveľa lepšie výsledky v starostlivosti o pacientov ako nemocnice, kde ich nemajú. „V USA sú internisti v tradičnom ponímaní ambulantnými lekármi a úlohy internistov v nemocniciach plnia hospitalisti, ktorí sa zameriavajú na činnosti, ktoré sa dajú robiť len v rámci ústavnej zdravotnej starostlivosti,“ doplnil Izakovič.

Pod jeho vedením by v novej bratislavskej nemocnici malo pôsobiť najmenej 50 hospitalistov, pričom priestor vidí aj pre uplatnenie mladých lekárov. „Je to medicína, ktorá sa dá relatívne ľahko osvojiť. Zjednodušene sa dá povedať, že u 80 percent pacientov sa opakuje 20 percent diagnóz. Ak teda hospitalista vie, ako liečiť týchto 20 percent diagnóz, vie v podstate ošetriť 80 percent pacientov. K ostatným prípadom si prizve špecialistu,“ skonštatoval.

Hospitalisti v Nemocnici Bory budú mať na starosti viac ako polovicu pacientov na lôžkových oddeleniach. Výnimkou budú pacienti, ktorí prídu na urgentný príjem a ich stav si vyžiada priamu intervenciu špecialistu. (TASR, bn)

Využite zľavy na naše služby

BIELLENIE ZUBOV
S KÓDOM **BZ49** LEN ZA **49 €** ^{65€}

DENTÁLNA HYGIENA
S KÓDOM **DH60** LEN ZA **60 €** ^{69€}

ALL INCLUSIVE*
S KÓDOM **ALL100** LEN ZA **100 €** ^{119€}

ZĽAVY PLATIA DO 30.9.2022

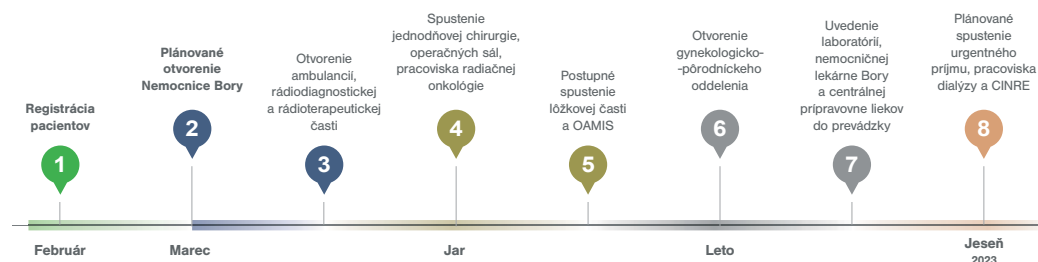
OBJEDNAJTE SA ONLINE NA **www.dentalbrothers.sk**
ALEBO NA TEL ČÍSLE **0911 112 142**

ČÍTAJTE NÁS AJ NA WEBE

Denne aktuálne informácie, spravodajstvo a témy zamerané na život v Bratislave

www.banoviny.sk

V MARCI 2023 PRE VÁS OTVORÍME NEMOCNICU BORY

PentaHospitals
Nemocnica Bory

nemocnica-bory.sk | facebook.com/nemocnicabory

ROK 2019

Začína sa s búraním komplexu budov.

50-ročný Most SNP má svojho dvojníka v Rige

BRATISLAVA

Rovných 50 rokov uplynie tento mesiac od otvorenia významnej dominanty Bratislavy. Most SNP odovzdali do užívania 26. augusta 1972 a nie každý vie, že sa stal vzorom pre iný lanový most, a to v lotyšskej Rige.

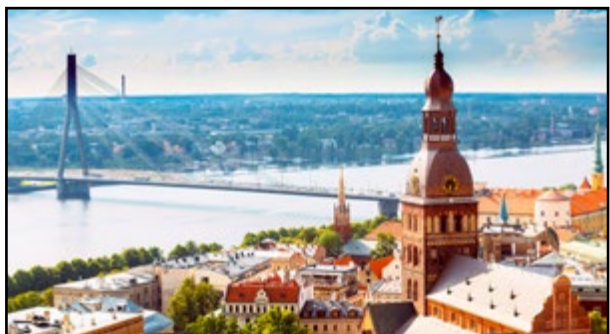
Je pravda, že umiestnenie mosta výrazne narušilo historickú časť mesta, odborníci však zároveň pripomínajú, že ide o ukážkové dielo architektonickej moderny. V roku 2001 ho vyhlásili za mostnú stavbu 20. storočia a v máji 2018 za národnú kultúrnu pamiatku. Stal sa tiež vzorom pre Lanový most (Vanšu tilts) ponad rieku Daugava v lotyšskej Rige. Ten postavili v roku 1981, pričom sa koncepčne inšpirovali práve našim Mostom SNP.

Obdivuhodný bol aj spôsob, akým prepojil brehy Dunaja. „Most sa montoval na nábřeží na petržalskej strane a ja

Most SNP, ktorý spája Petržalku s historickým centrom, slúži už 50 rokov.

som mal vymyslieť, ako dostať jeden koniec jeho časti

Ako predloha pre Lanový most (Vanšu tilts) v Rige poslužil práve náš Most SNP.

na oporné zariadenie v strede rieky. Išlo o obrovský kolos,

vozovku vážiacu 900 ton,“ spomínal strojný inžinier František Páleš, s ktorým sme sa zhovárali pred dvoma rokmi. Pracoval vtedy v Komárňanských lodeniach na oddelení projekcie ako vedúci výpočtár.

Vymyslieť pevnú konštrukciu na premostenie Dunaja mu vraj trvalo takmer dva týždne. „Ale to som v noci nespával. Obáv som sa zbavil až vtedy, keď som prišiel na to, že dokážem enormne za-

Most v číslach

■ Stavba mosta trvala 5 rokov – od roku 1967 do roku 1972.

■ Projekt architektov Jozefa Lacka, Ladislava Kušníra, Ivana Slameňa a inžinierov Arpáda Tesára a Jozefa Zvaru sa v súťaži umiestnil až na 4. mieste, rozhodli však ekonomické dôvody.

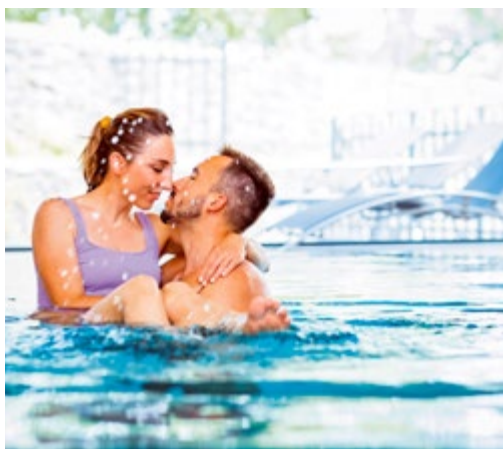
■ Most je 430,8 m dlhý a 21 m široký, oceľová konštrukcia vrátane pylónu váži 7 537 t.

■ Zavesený je na šikmom pylóne, ktorý od základov po vrchol meria 95 m, reštaurácia a kaviareň je vo výške 85 m.

ťažnú plochu plavidla rozložiť. Nešlo to inak ako ‘vymyslieť’ dve lode, a zároveň zabezpečiť, aby záťaž uniesli a neprevrátili sa,“ priblížil. Mimoriadne náročnú úlohu zvládol bezchybne a ako odmenu dostal 500 korún československých... (ac)

Foto: shutterstock

POKRAČUJÚ LETNÉ BESEDY NA ZÁMKU VÍGLAŠ: O efektívnom využívaní času, o cestovateľských zážitkoch, ale i o vône chutnej kávy

V í g l a š – Zámocká terasa zažila v posledných dňoch poriadnu dávku energie. Okrem tanečných sobôt a hudobných večerov sa mohli návštevníci stretnúť s Igorom Bukovským, ale i s Vladimírom Boháčom, Jozefom Banášom, či Petrom Hámorom. s ktorými sa všetci záujemcovia porozprávali o aktuálnych témach. Inšpiratívne Leto na zámku pokračuje až do druhého septembra.

Prvých augustových návštevníkov Leto s osobnosťami potešia organizátori virtuálnou vôňou kávy. Pre všetkých nadšencov tejto kultúry je totiž pripravená diskusia so slovenským baristom roka 2016

GRAND
VÍGLAŠ

ako má, svojou návštevou nás na záver leta poctí novinárka Beata Balogová. Budeme radi, ak vďaka nej budeme môcť nazrieť do zákulisia tejto náročnej profesie,“ dodáva riaditeľ. Na zámku naďalej prebiehajú celý týždeň od 20:00 hod. aj vedomostné kvízy, večery v sprievode hudobných čísel, ale i exotické tanečné soboty v podaní speváka Eusebia. Zámocký program je určený hotelovým hosťom aj verejnosti, vstup na tieto akcie je voľný.

Viac o letnom programe na zámku Viglaš nájdete na tomto odkaze: www.grandviglas.com

NOVÉ MESTO MODERNIZUJE SVOJE ŠKOLY A IHRISKÁ

Mestská časť Bratislava-Nové Mesto vyhlásila verejné obstarávanie na realizáciu projektov rozšírenia kapacít dvoch základných škôl a modernizáciu dvoch ihrísk. Hľadáme spoľahlivé stavebné firmy, ktoré sa postavia k budovaniu našich škôl a ihrísk zodpovedne a sú zárukou rýchlej a kvalitnej práce. Ak ste to práve vy, budeme radi, ak sa prihlásite do našich výberových konaní!

ZÁKLADNÁ ŠKOLA CÁDROVA

Pokračujeme v modernizácii našej Základnej školy Cádova. Pripravujeme rekonštrukciu poslednej budovy, v ktorej je dnes jedáleň s kuchyňou. Vďaka nadstavbe a prístavbe pribudne **šesť nových tried, odborných učební a šatne**. Budova bude mať po rekonštrukcii aj výťah pre zdravotne znevýhodnených.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA ODBORÁRSKA

Základná škola Odborárska v Dimitrovke dostane nový pavilón so **šiestimi novými triedami, odbornými učebňami a modernou jedálňou**. Vďaka elektrickým kolektorom a ďalšej najmodernejšej technike pôjde o energeticky, teda aj uhlíkovo neutrálnu budovu, ohľaduplnú k životnému prostrediu.

PARK A IHRISKO ĽUDOVÉ NÁMESTIE

Prepojíme existujúce **detské ihrisko s parkom**. Ihrisko dostane moderné bezúdržbové hracie prvky a mobiliár. Herná vežová zostava bude z recyklovaných materiálov. Novou výsadbou stromov a kríkov vytvoríme optickú bariéru medzi ihriskom a okolitou zástavbou. Sadové úpravy a nové povrchy umožnia efektívne hospodárenie s dažďovou vodou.

PARK A IHRISKO MIEROVÁ KOLÓNIA

Detské ihrisko vhodne doplníme o nové herné prvky pre rôzne vekové kategórie a lavičky. **Nové multifunkčné športovisko** s mantinelmi vybavíme ochrannými sieťami a funkčnými prvkami. Zmodernizujeme osvetlenie športoviska a detského ihriska – pôvodné reflektory vymeníme za úsporné LED svetlá. Park dostane nové oplotenie.

Sledujte Vestník ÚVO www.uvo.gov.sk a stránku mestskej časti www.banm.sk

LIPTÁK V BRATISLAVE

Kde musí riešiť najviac dopravných prešlapov?

NOVÉ MESTO

Aj keď pochádza z Liptova, rozhodol sa pracovať v mestskej polícii v Bratislave. Naše hlavné mesto si vybral najmä pre väčší počet prípadov, ktoré musí policajt počas dňa vyriešiť. MICHAL ŽÁKOVIČ sa u nás rozhodne nenudí.

„Liptov mám veľmi rád, ale chcel som ísť do hlavného mesta. Myslím si, že je tu omnoho viac roboty, a som tu aj viac potrebný,“ priznáva mladý mestský policajt. Zavážila, samozrejme, tiež rodina, ktorá v Bratislave žije. „Chcel som pracovať v Novom Meste, lebo v tomto okrese žije moja babička a viem sa v ňom slušne orientovať,“ vysvetľuje Michal. To sa mu podarilo. Kým sa však stal mestským policajtom, dokončil strednú školu a venoval sa chvíľu servisovaniu bicyklov, ku ktorým má blízko, keďže okrem futbalu robil aj triatlon. V úlohe mestského policajta sa však našiel. „Baví ma všetko, od dopravy až po verejný poriadok.“ Málom ktorý policajt má riešenie dopravných priestupkov rád, Michal s tým ale problém nemá. Priam naopak. Jeho najobľúbenejšou lokalitou je preto Bajkalská ulica.

Pri stretnutí s Michalom vás ako prvé osloví jeho slušnosť a zdvorilosť. „Slušnosť je základ, nech sa rozprávate s kýmkoľvek,“ hovorí mestský policajt. Niekedy sa však u priestupcov stretáva s úplne opačným správaním. „Snažím sa robiť svoju prácu čo najlepšie, ale stane sa, že sa dočkám hrubého správania, občas aj vulgarizmov,“ hovorí o zážitkoch zo služby. „Všetko sa dá vykomunikovať pokojne, bez zbytočného zvyšovania hlasu alebo nadávok.“ Zároveň dodáva, že má i príjemné skúsenosti, keď sú k nemu ľudia milí. Aj to mu dokáže zlepšiť deň. Pri práci policajta je tiež potrebná dobrá psychohygiena. Michal často športuje a cestuje, čo mu pomáha trochu sa vyventilovať. „Pri futbale sa vždy odreagujem. Z triatlonových disciplín mám najradšej bicykel. Vždy naň rád vysadnem a prejdem si niektoré bratislavské lokality,“ hovorí bývalý aktívny športovec, ktorý najradšej jazdí v okolí Bieleho križa. Ešte pred nástupom k mestskej polícii musel prejsť trojmesačným kurzom odbornej prípravy. Tvrdí, že kurz bol super, od kolektívu cez zaujímavé prednášky až po lektorov, odporúča však viac

„V Bratislave má mestský policajt viac roboty,“ hovorí o svojej voľbe Lipták Michal Žákovič.

praktických lekcii. Strelba, sebaobrana aj taktika podľa neho nemali chybu, ale v prvých týždňoch v službe si uvedomil, že sa v kurze nevenovali dostatočne napríklad takej bežnej veci, ako je vypisovanie tlačív, a nevyskúšali si ani zakladanie imobilizérov. „Človek sa to v tých prvých týždňoch v uliciach naučí od kolegov, ale určite novým policajtom uľahčí prácu, ak si to skúsia už v škole.“ Mestské policajtky i policajti často hovoria o chýbajúcich kompetenciách, o tom, ako by chceli urobiť pre ľudí v našom meste viac, ale nemô-

žu. Podobne to vidí Michal. „Vhodné by napríklad bolo, keby sme mohli na kritických úsekoch merať rýchlosť,“ vysvetľuje. Hodila by sa aj možnosť pracovať nadčas. Pri práci si totiž, tak ako mnohí iní policajti, privyrába a radšej by tento čas venoval robote pre mesto. Na zamyslenie je aj otázka platových podmienok. Podľa neho, každý mestský policajt, ktorý poctivo drie, dá do svojej práce pre ľudí v meste všetko a dosahuje určité výsledky, by si zaslúžil viac peňazí.

Peter Borko

Foto: Peter Borko

Letné novinky na Draždiaku

PETRŽALKA

Pri jazere Draždiak pribudli bezplatné toalety, prezliekacie kabínky, lavičky, smetiaky aj servisný cyklostojan.

Nový mobiliár pochádza zväčša z dielne mestskej časti, ktorá ho osadila na pozemkoch vo svojej správe na vlastné náklady. Verejné mobilné WC kontajnerového typu má tri druhy toaliet – pre dámy, pánov aj bez bariér pre zdravotne znevýhodnených ľudí. Nové prezliekacie kabínky už stihli vandali poškodiť, podaktorí si ich tiež mylia s toaletami. (ts)

Mária Terézia bude mať alej

STARÉ MESTO

Chodník a stromoradie na Palackého ulici v Starom Meste dostanú lokálne pomenovanie Alej Márie Terézie.

„Nejde však o označenie v zmysle pomenovania verejného priestoru. Je to niečo na úrovni Puškinových schodov. Nemajú súpisné číslo, ale všetci vieme, kde sú,“ uviedla starostka Zuzana Aufrichová. Aj takto si chce mestská časť pripomenúť významnú panovníčku, ktorá sa okrem iného zasadila o rozvoj mesta i vzdelávanie. (TASR)

Chcete zveľadiť váš dvor a podporiť život na ňom?

YIT vám ponúka návod, ako na to, a prináša aj súťaž o finančnú podporu

Počas Víkendy bratislavských dvorov si susedia na dvore na Záhrebskej ulici aj vo vnútrobluku na Špitálskej zorganizovali oslavy MDD, v komplexe NUPPU sa na dvore uskutočnil swap oblečenia aj malé predajné trhy a vo vnútrobluku Jedno staromestské átrium chystali svoj dvor na letné aktivity. Zdroj: YIT Slovakia

Jedným z dôležitých aspektov, ktorým spoločnosť YIT Slovakia mení prístup k bývaniu, je podpora a vytváranie komunit. A to nielen na dvoroch svojich projektov, ale podporuje rozvíjanie či obnovu aj existujúcich dvorov a ich komunit v hlavnom meste, aby boli dvory opäť živé. Pre každého, kto má záujem začať s obnovou či úpravou svojho dvora, priniesla obsiahly manuál, ktorý pomôže vytvoriť na dvore prostredie, kde sa budú obyvatelia cítiť dobre a budú ho chcieť stále viac využívať na svoje aktivity. Manuál je dostupný na stiahnutie na stránke yit.sk/nechzijenasdvor.

Dvory boli odjakživa súčasťou života ľudí v mestách – od raného detstva až po starobu. Bolo to miesto, kde sa mohli deti hrať až do neskorého večera, kde sa stretli mamičky a porozprávali sa o svojich starostiach i radoostiach, kde aj najstarší obyvatelia našli svoje miesto na oddych či rozhovor s rovesníkmi. V prvý júnový víkend sa uskutočnil nultý ročník podujatia Víkend bratislavských dvorov, na ktorých sa stretli ich obyvatelia a venovali sa úprave dvora alebo si zorganizovali vlastný komunitný program. Na niektorých dvoroch funguje živá komunita, ktorá sa o priestor stará a potom ho aj využíva, no niektoré dvory ešte len začínajú s obnovou zanedbaných priestorov, aby im navrátili život a prispôsobili si ich svojim súčasným potrebám. ■

Ak chcete aj vy zveľadiť váš dvor, zapojte sa do súťaže s YIT a vyhrajte finančnú podporu na nový mobiliár, gril, potrebné náradie alebo nákup nových zelených rastlín či na zaplataenie drobných stavebných úprav alebo architektonickej štúdie.

Informácie k súťaži nájdete na stránke yit.sk/nechzijenasdvor.

od 1415 € od 1615 €

ZADARMO:
60 písmen, doplnky do 70 €,
doprava do 100 km,

AKCIA:
zľava 15%, pre dôchodcov 20%

Kontakt: Šancova ulica 112
(v budove Tržnice), Bratislava
0905 320 476, 0918 504 385
031 780 4240
www.kamenarstvo-andrassy.sk

MESTSKÁ ČASŤ
BRATISLAVA-RUŽINOV
VÁM PRINÁŠA

**SYMFÓNIA
UMENIA**

MEDZINÁRODNÝ
MULTIŽÁNROVÝ
FESTIVAL

1. – 11. SEPTEMBER 2022

klasika je sexy

www.symphoniaumenia.sk

GENERálni PARTNERI: YIT, JTRE, IMMOCAP
HEAVY PARTNER: Vysoká škola
ORGANIZÁTORI: Mestská časť Bratislava-Ružinov
SPOLUORGANIZÁTOR: JANA FARINGOVÁ
RELATÍVNE PRÍJAZDNY PARTNERI: TV, OPERA, OPERA

ART INVEST

**OBRÁZY
NAJLEPŠIE
PREDÁTE
V AUKCII**

**Žiadne
poplatky**

Galéria Art Invest
Dobrovičova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

Poliklinika je na predaj

NOVÉ MESTO

V Novom Meste spustili petíciu proti predaju Polikliniky Tehelná. Žiadajú v nej súťaž zrušiť, a zároveň ju zachovať ako zdravotnícke zariadenie.

Starosta Rudolf Kusý kritizuje, že sa budova predáva bez povinnosti zachovať polikliniku a ambulancie lekárov. Podotýka, že zánik Polikliniky Tehelná by znamenal výrazné zhoršenie prístupu k lekárom, na ktorých je väčšina Novomešťanov zvyknutá. Spoločnosť MH Manažment, ktorá je nástupcom zaniknutého Fondu národného majetku SR, ubezpečuje, že sa nezruší ani jedna ambulancia. Verejná súťaž je už vyhlásená, podrobnejšie informácie nájdete na www.poliklinikateheln.sk. Predbežný termín na predkladanie ponúk je druhá polovica septembra 2022. (ts)

Internáty zdraželi

BRATISLAVA
Univerzita Komenského od septembra mení cenníky na internátoch.

Ceny na Mlynoch vzrastú zo 47,50 € až 113,50 € na 58,50 € až 134 € na mesiac. Dvoj lôžková izba v bloku B bude namiesto súčasných 74 € stáť 87,50 € mesačne. Ceny na internátoch Družba UK sa zvyšujú zo 72,53 € až 97,33 € na 88,68 € až 119 € mesačne. Dvoj lôžková izba v bloku D1 alebo D2 namiesto súčasných 76,85 € vyjde na 93,96 € na mesiac. „Ceny sa zvýšili len o sumu, o ktorú internátom narástli oprávnené výdavky,“ uviedla univerzita. (TASR)
Foto: TASR

Manžel dostal od revízora nespravodlivú pokutu

TIP OD VÁS

BRATISLAVA

Pokuty od revízorov v MHD sú častou témou Bratislavčanov. Viacerým sa nepáči, že sankcionovaní bývajú i cestujúci, ktorí nemali v úmysle odviezť sa načierno. To je aj prípad manžela našej čitateľky, ktorý je cudzinec.

„Manžel má do práce priamy spoj, tak sa rozhodol ísť autobusom, a nie autom. V mobilnom telefóne má stiahnutú aplikáciu IDS BK, kde sa dá pohodlne kúpiť cestovný lístok. Začal si ho však vyklíkať až vtedy, keď vozidlo prichádzalo na zastávku. Chcel sa vyhnúť tomu, že spoj bude meškať, a potom mu to časovo nevydá,“ vysvetľuje pani Mária začiatok problému z 11. mája v autobuse linky č. 70.

Tvrdí, že jej manžel nastúpil do autobusu už so zakúpeným lístkom. Aplikácii však trvá 30 sekúnd, kým sa zaktivuje, o čom vás v mobile aj informuje: Váš lístok bude aktívny o 30 sekúnd. „No a práve v priebehu týchto 30 sekúnd ho kontroloval revízor a lístok mu neuznal. Pritom na faktúre v priložených dokumentoch vidieť, že si ho kúpil o 7:32 h, a pokutu dostal tiež o 7:32 h. Je logické, že nemohol v rovnakom čase robiť obe veci naraz, aj diskutovať s revízorom, aj si kupovať lístok! A keďže kúpa lístka tiež trvá nejakú mi-

nútu, kým si ho navolíte, kým informácia odide a podobne, je evidentné, že ho musel kúpiť ešte pred 7:32 h, keďže o 7:32 h už bol zaplatený,“ približuje čitateľka. Na revízora to však neplatí, muž dostal pokutu 49,99 eura. „Takže cesta do práce ho pre ekologické zmýšľanie vyšla 50 eur a 90 centov,“ dodáva pani Mária, ktorá podala sťažnosť na Dopravný podnik Bratislava.

Podobnú situáciu poznajú aj cestujúci, ktorí si zvyknú kupovať časovo obmedzené lístky cez SMS. Problém je tu ešte väčší, spätná SMS potvrdzuje kúpu lístka vám totiž bežne príde aj o niekoľko minút. Keď napríklad odošlete SMS o 12:00 h, v tej chvíli ste za SMS lístok nezvrátili, nezaplatili. Ak vám však potvrdzuje kúpu SMS ešte neprišla, do spoja prichádzajúceho povedzme o 12:01 h nastúpiť nemôžete, hoci máte lístok už kúpený. Zostanete teda čakať na ďalší spoj s rizikom, že vám platnosť lístka do cieľa nepo-

stačí. Pritom by ste revízorovi vedeli jednoznačne preukázať, že lístok ste si kúpili ešte pred nastúpením do vozidla. Oslovili sme preto Dopravný podnik Bratislava (DPB) s otázkou, či neuvažuje o zmene týchto pravidiel. Aby napríklad revízor akceptoval aj odoslanú SMS, ak je zjavné, že ju cestujúci poslal pred nastúpením do vozidla. „Náš podnik je jedným z dopravcov v rámci Integrovaného dopravného systému Bratislavského kraja (IDS BK), pravidlá prepravy pre cestujúcich a dopravcov sú definované v prepravnom poriadku IDS BK. O zmene pravidiel teda nerozhoduje DPB,“ vysvetlil nám najskôr hovorca dopravného podniku Martin Chlebovec. Pripomenul, že cestujúci môže nastúpiť do MHD iba s platným lístkom a potvrdil, že cestovné lístky cez aplikáciu IDS BK sú vždy aktívne až po 30 sekundách od kúpy. Dôvodom posunutej platnosti takéhoto lístka je práve

Z kúpy lístka v aplikácii vidieť, že sa uskutočnila o 7:32 h.

Záznam o pokute má tiež uvedený čas 7:32 h.

snaha zabrániť zneužívaniu aplikácie v prípade kontroly. „IDS BK ubezpečuje, že 30 sekúnd je naozaj minimálny čas. V iných mestách majú cestovné lístky zakúpené cez obdobné aplikácie nastavený čas platnosti až po dvoch minútach od ich zakúpenia,“ dodal Chlebovec.

Ďalej argumentoval, že na mnohých zastávkach MHD sú elektronické informačné tabule, kde na základe reálnych GPS dát z vozidiel majú cestujúci prehľad o príchodoch spojov. Navyše, v aplikácii IDS BK si môžu rovnaké dáta zobrazíť aj pre zastávku, na ktorej sa tabuľa fyzicky nenachádza. „Cestovný lístok si teda môžu kúpiť v dostatočnom predstihu pred príchodom spoja a nastúpiť doň s už platným lístkom,“ uzavrel hovorca dopravného podniku. (ms)

Foto: čitateľka, ilustračné foto: bn

Prečo je Liptov ideálnym miestom na relax a oddych?

Užiť si leto na Liptove je jedným z najlepších rozhodnutí, aké môžete urobiť, ak premýšľate nad trávením dovolenkovej sezóny na Slovensku. Dokonalý oddych a relax nezažijete len v hoteloch. Navštívte rezort, ktorý vám ponúkne všetko, čo od relaxačných pobytov na Slovensku očakávate.

Liptov je jeden z regiónov, ktorý ponúka takmer nekončiacu sa možnosť nielen na aktívne, ale aj oddychové trávenie dovolenky. Patrí k najkrajším oblastiam Slovenska, ktoré by ste mali navštíviť aspoň niekoľkokrát za život. V zime ponúka jedny z najlepších lyžiarskych stredísk, v lete spojenie relaxu vo vode a horách.

Relax, wellness a oddych v lone prírody

Stráviť pár dní v nerušenom tichu, ďaleko od hlučných ciest a bytoviek by si rád doprial každý z nás. Vďaka prírodným krásam a nádherným atrakciám sa Liptov raz-dva stane aj vašim útočiskom.

Oddych pri Liptovskej Mare

Hádam najznámejšia vodná nádrž na Liptove – Liptovská Mara – každoročne privíta tisíce turistov a dovolenkárov. Na najväčších plážach sa nenachádzajú len veľké priestranstvá s plynulým vstupom do vody, ale aj množstvo stánkov s občerstvením a vodných atrakcií.

Pokiaľ však túžite po oddychu a relaxe pri vode bez veľkého množstva ľudí naokolo, pozorne si prezrite zákutia Liptovskej Mary na mape a objavte malé plážičky, ktoré sú na prvý pohľad „neviditeľné“. Práve tie bývajú často takmer prázdne, no s krásnymi výhľadmi na okolité vrchy a kopce.

Prechádzka v Jánskej doline

Pokiaľ vás vylihovanie pri vode po určitom čase omrzí, prejdite sa po jednej z najdlhších dolín Níz-

kych Tatier. Jánska dolina patrí k najstarším prírodným rezerváciám na Slovensku.

Začína sa v obci Liptovský Ján a ponúka nekonečné množstvo ponorov, vyvieraciek, minerálnych prameňov či dokonca termálnych vôd. Počas prechádzky narazíte aj na Stanišovskú jaskyňu, ktorá stojí za navštívenie. Chodníkov máte na výber mnoho, každý z nich vám ponúkne inú scéneriu.

Oddychový pobyt na Liptove v jednom rezorte

Ak ste zatúžili po relaxačnom pobyte na Slovensku, pričom vás neláka každodenné cestovanie, strávte svoju dovolenku na jednom mieste, ktoré disponuje všetkým, čo počas dokonalého relaxu potrebujete.

Demänová Rezort v Nízkych Tatrách

Láka vás relaxačná masáž? Túžite po omladzujúcom wellness? Alebo vám stačí lahodné jedlo a posedenie pri bazéne?

Navštívte Demänová Rezort, ktorý sa nachádza pri vstupe do Demänovskej doliny. Užite si zábavu a relax na jednom mieste.

Aj pre rodiny s deťmi

Výhodou rezortu v Demänovej je jeho prispôbenie sa veľkým rodinám s deťmi. Škandinávská architektúra, prírodné materiály všade navôkol a desiatky aktivít, ktoré zabavia nielen deti, ale aj dospelých.

Benefity pri každom pobyte

Navyše rezort ponúka množstvo benefitov, ktoré získavate automaticky v cene pobytu. Patrí sem vstup do bazénu zdarma, vstupy do wellness či fitness. Pre deti sú pripravené animácie, ktoré sú taktiež v cene pobytu.

Nezabudnuteľná relaxačná masáž

Ak potrebujete úplne vypnúť, v rezorte máte na výber aj ponuku rôznych masáží. Originálna thajská masáž, thajská olejová aroma masáž, masáž chodidiel, reflexná masáž, bankovanie a množstvo iných procedúr, vďaka ktorým zabudnete na každodenné problémy.

Výlet na elektrobicykli

Demänová Rezort je vybavený najmodernejšími e-bikmi, ktoré si môžete prenajať a vydať sa na spoznávanie prírodných krás Nízkych Tatier. Veľkosti bicyklov sú vhodné nielen pre dospelých, ale aj pre deti. Okolie Demänovskej doliny pritom ponúka nádherné trasy, ktoré na bicykli nadobúdajú nový rozmer. ■

Viac nájdete na
www.demanovarezort.sk

AUGUST V MESTE

BRATISLAVA

Vybrali sme pre vás viacero podujatí, ktoré vám i vašim deťom spestria letné dni príjemným zážitkom. Informácie o ďalších priebežne uve-

Vyberte si zážitok na víkend aj všedný deň

rejšujeme na našom webe banoviny.sk. Pozrite si tiež internetové stránky mestských častí, letných atrakcií pripravili naozaj veľa. (bn)
Foto: BBD/Juraj Starovecký, Múzeum mesta Bratislavy, archív

Vstááávat'
3. – 4. septembra
Staré Mesto Bratislava
www.uluv.sk

na Dni majstrov ÚĽUV 2022

Inner Life by Maotik

do 2. septembra

Zažite a vytvorte digitálny mikrosvet živých obrazov a zvukov, ktoré reagujú na váš pohyb. Počas trvania inštalácie v Starej tržnici sa môžete tešiť aj na živé tanečné performance. Site-specific inštalácia vznikla v spolupráci s festivalom Biela noc pod kuratelou Zuzany Pacákovéj, partnermi výstavy sú Slovenská sporiteľňa, mesto Bratislava, BSK a BKIS. Inštalácia je dostupná celé leto od nedele do piatka v čase od 13. h do 22. h. Viac na FB Stará tržnica

Rímska loď v Bratislave

od 5. do 8. augusta

Autentická replika rímskej veslice typu „lusoria“, ktorá dostala meno Danuvina Alacris, dopláva do Bratislavy 5. augusta a kotviť tu bude dve noci. Vychutnajte si dobrodružnú cestu repliky lode, ktorá sa kedysi plavila po rieke Dunaj a strážila hranicu medzi Rímskou ríšou a necivilizovanou pustatinou, tzv. Barbaricum. Viac na www.visitbratislava.com

Knižná burza každú sobotu
Neponedoch
Bratislavská knižná burza

každú sobotu

V Starej tržnici môžete každú sobotu zísť na najväčšiu knižnú burzu na Slovensku, ktorá sprevádza pravidelný potravinový Trh-Piac-Markt. Táto jedinečná akcia sa koná vždy od 9. h do 15. h na poschodí tržnice. Nájdete tu najmä knihy, ale popri nich sa určite objavia aj grafiky, gramoplatne, pohľadnice, časopisy, CD-čka, komiksy a plagáty, známky, mince a iné zberateľské predmety. Vstup je voľný. Viac na www.staratrznica.sk

Labyrinthum – Neobyčajný svet zábavy

do 11. septembra

Máme pre vás skvelý tip na letné dobrodružstvo! Unikátnu výstavu Labyrinthum – Neobyčajný svet zábavy môžete navštíviť spolu so svojimi deťmi v nákupnom centre Avion kedykoľvek až do 11. septembra. Nápaditá, originálna a vzdelávacia výstava vás vtiahne do neskutočného sveta optických ilúzií. Deti návštevníci si potrápia hlavičky, a zároveň sa aj výborne zabavia. Čaká na vás 37 exponátov zaručenej zábavy ako zrkadlové bludisko, trick art obrazy, hlavolamy v nadrozmerých veľkostiach aj optické klamy. Viac na avion.sk

Múzeum Janka Jesenského

do 28. augusta

Až do konca tohto mesiaca si môžete pozrieť ďalšiu z expozícií Múzea mesta Bratislavy, a to dlhodobu uzavretú Múzeum Janka Jesenského. Múzeum, ktoré sídli vo funkcionalistickej vile na Palisádach, navrhnuté architektom Friedrichom Weinwurmom, je otvorené počas štvrtkov a piatkov vždy od 15. h do 18. h. Viac na www.mmb.sk

Letodívy

každý prázdninový štvrtok

Na celé prázdniny pripravilo Bratislavské bábkové divadlo obľúbené Letodívy. Divadelné predstavenia sa uskutočňujú v záhrade Bratislavského meštianskeho pivovaru, v prípade dažďa sa produkcia presúva do budovy Radošinského návného divadla na Záhradníckej 35. Viac na www.babkovedivadlo.sk

Historické vozidlá vás vrátia v čase, nasadajte!

Ganz #104 je unikát. Túto najstaršiu zachovanú električku na Slovensku vyrobili pred viac ako 100 rokmi v Budapešti a pamätá si ešte časy Rakúsko-Uhorska. V začiatkoch ju nasadzovali na špeciálne veľkopačitné vlaky do Dynamitovej továrne (Dimitrovky). Robotníkov vozili ráno až 4 spojené vozne. V premávke bola v rokoch 1910 – 1940.

v uliciach však môžete vidieť i novšie vozidlá z 90. rokov. „Cestujúcim ponúkame neopakovateľný zážitok. Vďaka našim historickým vozidlám sa môžu vrátiť o niekoľko desaťročí v čase. Prehliadka mesta bude lákavejšia, keď presadnú z jednej linky na druhú a vyskúšajú všetky typy dopravných prostriedkov, ktoré v našej zbierke máme. Počas sezóny ich budeme obmieňať, aby sa každý víkend či sviatok v uliciach striedali,“ povedal Martin Rybanský, predseda predstavenstva Dopravného podniku Bratislava.

Pri cestovaní historickými linkami platí samostatná tarifa, a to celodenný cestovný lístok, ktorý môže využiť aj skupina cestujúcich (podmienkou je minimálne jedno dieťa). Lístok si kúpite pohodlne platobnou kartou u sprievodcu priamo vo vozidle (zaplatíte 4 eurá), alebo štandardným spôsobom v predajniach či automatoch. Rovnako vám platí 24-hodinový SMS lístok aj 24-hodinový lístok z aplikácie IDS BK. Využiť tiež môžete svoju električku, a to bez doplatku. (ts)
Foto: Dopravný podnik Bratislava

Zastávky historických liniek

■ Električková linka „A“:

Jesenského – Centrum – Mariánska – Americké nám. – Blumentál – STU – Vysoká – Poštová – Kapucínska – Chatam Sofer – Most SNP – Jesenského (jednosmerná trasa)

■ Autobusová linka „M“:

Hlavná stanica – Pod stanicou – Hodžovo nám. – Zochova – Most SNP – Nám. L. Štúra – Šafárikovo nám. – Malá scéna – Čulenova – Autobusová stanica – Košická – Most Apollo – Einsteinova – Viedenská cesta (jednosmerná trasa)

Viedenská cesta – Viedenská električka – Kravoského – Zochova – Hodžovo nám. – Pod stanicou – Hlavná stanica

■ Trolejbusová linka „H“:

Búdková – Červený kríž – Jančova – Radvanská – Inovecká – Hrad – Zámocká – Svoradova – Kozia – Hodžovo nám. – Kollárovo nám. – Špitálska – Ondrejský cintorín – Rajska (obojsmerná trasa)

Deň otvorených dverí na kotolni v Petržalke

Spoločnosť Veolia Energia Slovensko, a. s. organizovala v júni Deň otvorených dverí na jednej zo svojich 21 centrálnych kotolní v Petržalke. Návštevníci mali opäť možnosť nahliadnuť za brány kotolne, kde ich sprevádzali špecialisti, pripravení zodpovedať na všetky otázky k dodávkam tepla a teplej vody v rámci centrálného zásobovania teplom, ktoré Veolia v Petržalke prevádzkuje od roku 1993. Súčasťou prehliadky bolo aj predstavenie zdroja kombinovanej výroby energie – kogeneračnej jednotky, ktorá moderným spôsobom okrem tepla súčasne vyrába aj elektrickú energiu. V rámci sprievodnej

aktivity si návštevníci vyskúšali, koľko vlastnej energie je potrebné vynaložiť na prípravu chutného nápoja alebo rozžiarenie žiarovky. „Sme a budeme naďalej radi súčas-

ťou petržalskej komunity, naša snaha pomáhať a rozvíjať princípy sociálne orientovanej a adresnej komunikácie je pre nás veľmi dôležitá. S radosťou sme sa zapojili aj do programu Dni

Petržalky. Záujem o naše podujatie prevýšilo naše očakávania a potešili sme množstvo malých i veľkých, ktorí si k nám našli cestu, tak ako si naše teplo nachádza cestu denne k Petržalčanom. V týchto aktivitách budeme radi pokračovať. Našou snahou je stavať naše aktivity na ľudskosti, spolupráci a blízkosti – v nadchádzajúcom období energetického prerodu budú dôležitejšie než kedykoľvek predtým.“, uviedol Július Marton, senior manažér odboru starostlivosti o zákazníkov. Deň otvorených dverí na kotolni si budú môcť užiť už v septembri aj obyvatelia Dúbravky. ■

Kto chce bufet?

NOVÉ MESTO

Mestské lesy vyhlásili verejnú obchodnú súťaž na prevádzkovanie bufetu vrátane WC na Partizánskej lúke.

Mestská organizácia očakáva ponuku gastro sortimentu v minimálnom rozsahu spolu s polievkami, teplými jedlami, menším občerstvením, sezónnymi jedlami i nápojmi, a to aj pre ľudí s intoleranciami a alergiami. Súťažné návrhy môžete predkladať do 15. augusta, zmluva o nájme má byť uzatvorená na 10 rokov. (TASR)

Reštart tržnice

NOVÉ MESTO

Nová tržnica na Trnavskom mýte môže byť opäť obľúbeným miestom návštevy, a to nielen pre Bratislavčanov.

K tomuto cieľu sa hlási mestská časť Nové Mesto, ktorá budovu tržnice spravuje. Na úvod plánovania budúcnosti vzácneho objektu z čias neskorého modernizmu si samospráva prizvala rôznych odborníkov. „Potrebujeme nastaviť predaj a služby vzhľadom na viaceré cieľové skupiny, aby sme v procese revitalizácie tržnice nezabudli ani na pôvodných zákazníkov, ktorí Novú tržnicu navštevujú dlhé roky,“ vysvetlil starosta Rudolf Kusý. (ts)

Ak sa k obedu nebudete náhliť, ponúknem vám viac

Bedeker gurmána

STARÉ MESTO

Máte chuť na niečo sto-percentne vegetariánske či rovno vegánske? Vyskúšajte bistro Balans v centre mesta. Odporúčame však prísť neskôr, nie hneď na obed, budete mať oveľa lepší výber.

Bistro funguje v domčeku na Jozefskej ulici neďaleko Kollárovhonámestia v Starom Meste. Ak nie ste práve v centre, ideálne je prísť mestskou dopravou alebo hoci na kolobežke, aby ste nemuseli riešiť problém s parkovaním. Prekvapilo nás, že už pred dvanástou bolo plno, jedálny lístok bez kúska mäsa má zjavne veľa fanúšikov. Našli sme posledný voľný stôl v príjemne klimatizovanej miestnosti, sedieť sa však dá aj vonku na terase. Prvá dôležitá informácia je, že špeciály ako Vegan tatarák či Vegan BBQ rebierka podávajú až od 14. hodiny. Asi ani netušíte, koľko gastro zážitkov dokážu majstri kuchári vyčarovať aj bez pou-

žitia mäsa, treba prísť a vychutnávať. Keďže sme si však dohodli obed na pravé poludnie, vybrať sme si mohli len z ponuky streetfoodu alebo si objednať denné menu. Rozhodli sme sa pre oboje a na stole sme mali všetko expresne rýchlo. V rámci menu (7,50 €) podávali v deň našej návštevy polievku Hokkaido-batátový krém, a bol to naozaj viac ako polievka – hutný a chutný, voňavý a lákavo farebný, vyzdobený tekvicovými semiačkami. Dobrota, ktorá zachutí aj vašim deťom, a porcia taká, že slabším jedákom vie nahradiť obed.

Mysme si však trúfiť aj na druhý chod, a to na Zapekanú ryžu s domácim pomodorum, s vegsyrom a mletým vegemäsom. V smaltovanej miske ako od babičky (to tiež malo šmrnc) sme našli i kúsok brokolice, cukety, červenú papriku, beluga šošovicu či tofunicu – pestrý mix lahodných chutí, ktoré príjemne osviežil fresh šalát s dresingom. Bola to ľahká a zdravá pochúťka, na ktorú sa tu radi zastavíme aj inokedy. Zo street foodu sme staviai na Balans burger (11,50 €), ale teda kompletný, čiže aj s domácimi hranolčekmi a majonézou. Vkusne ser-vírované kusisko burgera,

tentoraz na kovovom podnose, bolo už z diaľky prísľubom, že dostaneme to pravé. Mal slušnú hmotnosť a po zakusnutí pustil všetky príjemné šťavy. Plátok robí mäsa, zeleninka a dresing boli bez chyby, pekne sa zladili, takže aj toto bola dobrá vege voľba. Dodávame, že žemle, ktoré sú základom každého hamburgera, si pečú sami a robia to dobre.

Druhou rýchlou pochúťkou bola El Mejor Quesadilla (7,50 €). Tortilla chrumkavá, v nej delikátne ochutené mleté vegemäso s čiernou šošovicou, kukuricou, grilovanou červenou paprikou, cibulkou.... Opäť malý zážitok. Vyváženú mexickú chuť dotvoril vegsy, ktorý sa vnútri placky pekne roztekal. Keďže sa nám nežiadalo pikantné, vynechali sme habanero dip, hoci k tejto špecialitke určite patrí. Tentoraz sme si však vystačili so skvelou nesyrvou omáčkou, ktorú tiež podávajú ku quesadille. Bola vláčna a krémová, celkový dojem vyzdvihla o ďalší stupienok vyššie. Mimochodom, „el mejor“ znamená „najlepší“ a konštatujeme, že tento prívlastok si quesadilla zaslúžila. (bn)

Foto: Marián Dekan

Naše hodnotenie: ★★★★★ Maximum: 5 hviezdíček

Reštaurácia nebola o návšteve informovaná. Konzumáciu si redakcia platila sama.

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

Bratislavské
Noviny.sk
www.facebook.sk/banoviny

Pokutu v zóne PAAS zaplatila Bratislavčanka úplne zbytočne

Bratislavčanka Linda prešvihla čas parkovania v zóne PAAS v Ružinove o 12 minút a dostala pokutu. Pritom si parkovací lístok ani nemusela kupovať – nevedela však, že stačí požiadať o bonusovú kartu, ktorá stojí 10 eur na rok, a môže dve hodiny denne parkovať zadarmo.

Jozef Kováč: Ešte treba podotknúť, že bonusovú kartu nie je možné využiť vo všetkých zónach... pretože v Starom Meste platí v každej ulici iná suma za parkovanie a pokiaľ zastavíte v zóne, kde je sadzba 2 eurá za hodinu, v tejto zóne sa bonusová karta nedá uplatniť. Avšak hneď v bočnej ulici, kde je hodinová sadzba 1,50 €, už bonusová karta platí.

Emília Mydlárová: U nás vo dvore si veselo parkujú nerezidenti. Nikto to nekontroluje ani nikoho nepokutujú. Kde je mestská polícia? Načo sme si platili rezidentskú kartu, keď sa nám na dvor tlačia cudzí?

Moonika Poslušná: Podľa mňa je to veľmi komplikované, mať kartu, kupovať si ešte k nej lístok a podobne. Vôbec to nie je jednoduchý systém.

Zoli Matte: Úplná paráda je nová parkovacia politika. Odkedy bola zavedená v okolí Svätoplukovej smer Miletičova, tak sa dá bez problémov zaparkovať cez deň, ako aj večer... Apka funguje bez problémov pre toho, kto chce, a kto nechce, tak tomu nebude fungovať NIKDY. Jediné, čo treba, je viac kontrolórov parkovania!

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každé dva týždne z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trefné aj vtípné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

✉ Z REDAKČNEJ POŠTY

Aj u nás má Dunaj slúžiť ľuďom

Niekoľko si možno po prečítaní tohto titulkú pomyslí – to je predsa samozrejmosť. Nie však v Bratislave, prinajmenšom nie vždy. Opäť som sa o tom presvedčil, keď sme sa rozhodli spríjemniť si horúce nedeľné popoludnie pobytom na výletnej lodi z centra mesta na Devín. O to väčšie bolo naše sklamanie, keď sme približne o pol štvrtej dorazili k prístavu a sledovali, ako sa „naša“ loď práve odrazila od brehu. V ten deň bola na Devín posledná...

Pri podobných príležitostiach mi okrem sklamania nejde o hlavy, ako je možné, že tak slabou využívame náš veľtok na turistické (no nielen tie) účely. Akoby stále nebol dostatočný záujem kompetentných spravít z Dunaja atraktívne miesto oddychu a zábavy do neskorých hodín, ako je to napríklad v hlavnom meste Českej republiky. Tam je (aspoň bola pred pandémiou covidu) Vltava preplnená plavidlami, od turistických po hudobné, a to od rána do večera, a niekedy až do noci. Nečudo, že tam bolo stále živo. Naproti tomu bratislavská časť Dunaja, nebyť prevažne lodí zo zahraničia, skôr budi dojem spiacie (a niekedy až nudnej) Ruženky... Nájde sa konečne niekto, kto vdýchne „nášmu“ Dunaju život? Určite by si to zaslúžil. Aj Bratislava.

Ivan Buraj

Hlavné mesto SR Bratislava
vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž

najvhodnejší návrh na uzatvorenie zmluvy o nájme nebytového priestoru č. 1.36 vo výmere 36,34 m² v podchode na Hodžovom námestí v Bratislave, k.ú. Staré Mesto, s možnosťou použitia prvkov elektronickej aukcie.

Blížšie informácie na www.bratislava.sk alebo na tel. čísle 02/59 356 228.

Nevyhadzujte knihy
darujte ich nám

Kontakt: 0907 701786

Terno
Našastie blízko, našastie slovenské!

HĽADÁŠ SI PRÁCU? POĎ PRACOVAŤ K NÁM!

Všetky aktuálne naborované pozície nájdete na www.terno.sk/kariera

PONÚKAME PRÁCU AJ NA SKRÁTENÝ ÚVÄZOK

www.terno.sk TernoSlovensko terno_slovensko

Eric Clapton: Autobiografia Ikona hudobnej scény Eric Clapton v dojímavom životopise otvorené a úprimne rozpráva o svojom dobrodružnom a inšpiratívnom živote a po prvý raz mapuje svoju profesionálnu kariéru. Eric Clapton sa narodil v roku 1945 ako nemanželské dieťa. Vychovávali ho starí rodičia. Eric nevedel, kto je jeho otcom, a až ako deväťročný sa dozvedel, že žena, ktorú dosiaľ pokladal za sestru, je jeho matka. V puberte mu bola útechou gitara a vďaka mimoriadnemu talentu sa stal kultovou postavou britských klubov.	Coleen Hooverová: Končí sa to nami Lily si v detstve vytrpela svoje. Po otcovej smrti opúšťa rodný Maine a usádza sa v Bostone, v meste, kde je všetko lepšie. Aspoň tak jej to kedysi tvrdil Atlas, Lilina spriaznená duša a prvá láska. V Bostone spoznáva ambiciózneho lekára Ryla, no ten sa jej v slabej chvíli prizná, že má averziu k vzťahom, prioritou je kariéra a rodina uňho nemá miesto. Ryle však nedokáže pustiť červenovlásku z hlavy, a tak svoje zásady poruší.	Ivona Ďuričová, Adrián Macho: Hádanky z abecedy Pri hádankách si nemusíte lámať hlavu. A pri abecede už vôbec nie! Ak ste si obľúbili knižky Zvieratá z abecedy a Písmenká z abecedy, tentoraz vás potešia hádanky. Tie sa schovali za každé písmenko a už čakajú na múdre hlavičky, ktoré ich rozlúštia. Uhádnete hádanky na prvýkrát? Alebo si na každé písmenko vymyslíte vlastné? Poďte sa zahrať s Hádankami z abecedy a skamarátiť sa so všetkými písmenkami.	Cilla a Rolf Börjlindovci: Milosrdný samaritán Pandémia koronavírusu zasiahla do životov ľudí a zmenila ich nepredvídateľným spôsobom. Tom Stilton našiel útočisko na ostrove Rödölga, no jeho pokoj netrvá dlho. Olivia Rönningová zmizla a všetky okolnosti naznačujú, že sa tak stalo proti jej vôli. Vyšetrovaním je poverená Oliiviina kolegyňa Lisa Hedqvistová z Národnej operatívnej jednotky, ktorá získa nečakaného spojenca.	Sharon Cameron: Svetlo v úkryte Píše sa rok 1943 a šestnásťročná Stefania pracuje v obchode u Diamantovcov v poľskom mestečku Przemysl. Je zaľúbená do Izia, jedného zo synov. Mladý pár svoj vzťah tají, pretože ona je katolíčka a Diamantovci sú Židia, ale nevzdávajú sa nádeje, že raz im osud dožičí byť spolu. S vpádom nemeckej armády do krajiny sa všetko zmení. Rodinu vystahujú do geta a Stefania ostáva sama v okupovanom meste, kde sa stará o šesťročnú sestru Helenu.
---	---	---	---	--

KNIHY, KTORÝMI ŽIJETE

Pamätná miestnosť ukrýva 158 rokov slávnej nemocnice v

Bratislava kedysi

STARÉ MESTO

Mnohí Bratislavčania ju dodnes nazývajú „štátna nemocnica“, zamestnanci aj „Micka“, a lekár Vladimír Kostka s úsmevom podotýka, že je staršia ako slávny futbalový klub Real Madrid, ten vznikol až v roku 1902. Takmer 158-ročná Nemocnica Staré Mesto na Mickiewiczovej ulici patrila k najväčším a najmodernejším v Uhorsku. Svedectvá o jej príbehu nájdete v miestnosti, o ktorej málokto tuší.

Vytvoriť pamätnú miestnosť bol nápad práve Vladimíra Kostku, námestníka riaditeľa pre zdravotnú starostlivosť. Príležitosť sa ponúka pred tromi rokmi. „V roku 2019 uplynulo 155 rokov od otvorenia nemocnice a v rámci spomienkového stretnutia si každá klinika pripravila

Na túto rovnošatu zdravotnej sestry si možno pamätať, ešte v 90. rokoch minulého storočia sa bežne používala.

vlastnú prezentáciu. Podarilo sa tak zhromaždiť veľa cenných informácií, dobových fotografií, artefaktov, aj článkov v novinách spred storočia, a bolo by škoda, keby sa stratili niekde v zásuvkách. Všetko, čo tu vidíte, sme si pozbierali sami a často veľmi prácne. O niektorých našich klinikách bolo informácií dosť, no inde sa dohľadať nedali,“ približuje vznik unikátneho múzea v priestoroch nemocničnej knižnice.

Sprístupniť ho chceli ešte v tom jubilejnom roku 2019. Mysleli najmä na študentov medicíny, ale tiež na nových zamestnancov, aby poznali tradície svojho pracoviska. Plány škrtla korona, napokon sa to podarilo vlni. Bežný smrteľník sa však dnu nedostane. „Radi by sme ukázali historickú miestnosť aj záujemcom zo širšej verejnosti, len musíme premyslieť možnosti. Počas bežnej prevádzky, keď majú zdravotníci plné ruky práce a každú chvíľu sem jazdia sanitky, je to vylúčené,“ pokračuje Vladimír Kostka.

Našu pozornosť priťahujú dobové predmety, napríklad veľký masívny oxymeter, vecička, ktorú si dnes dáte na prst. Alebo figurína zdravotnej sestry vo vyžehlenej naškrobenej uniforme a s bielym čepcom na hlave, starší si naň iste pamätajú. „Každého, kto sem príde, zaujmú ako prvé tieto artefakty, sú však len doplnkom prezentácie. Hlavná myšlienka je ukázať, že naša nemocnica má svoju históriu. Pozrite sa na tento zoznam, vyprodukovala až trinásť dekanov Lekárskej fakulty Univerzity Komenského. Vychovali sme tiež viacerých prednostov klinik aj pre iné nemocnice, napríklad v Petržalke či v Ružinove. To sú fakty, o ktorých by sa malo viac hovoriť,“ upozorňuje námestník riaditeľa.

Z histórie Nemocnice Staré Mesto

- Budovu Krajinskej všeobecnej nemocnice postavil prešporský staviteľ Ignác Feigler ml., slávnostne ju otvorili 26. októbra 1864.
- S výstavbou nemocnice sa začalo v roku 1857 a v priebehu troch rokov už stál prvý pavilón CH.

Negatoskop s rtg snímkami si lekári prezerali vždy pred vizitou.

diteľa na panely s portrétmi uznávaných odborníkov, ktorí pôsobili v nemocnici. Napríklad český profesor Stanislav Kostlivý, ktorý sa v roku 1919 presťahoval aj s rodinou do Bratislavy. Do medicínskej histórie sa zapísal ako vynikajúci špecialista, zakladateľ slovenskej chirurgickej školy, ktorý vychoval niekoľko generácií slovenských lekárov a zanechal bohatú vedecko-výskumnú a publikačnú činnosť. V akademickom roku 1923/1924 bol tiež rektorom Univerzity Komenského. „Na jeho meno som ako chirurg najviac pyšný,“ poznamenáva Vladimír Kostka. „Už 75 rokov pravidelne organizujeme Kostlivého chirurgický deň, ktorý je

najstarším československým chirurgickým kongresom.“ Na inom paneli čítame ďalšie významné české meno - profesor Kristián Hynek, prvý prednosta I. internej kliniky. Prezident ČSR Tomáš Garrigue Masaryk ho 31. júla 1919 vymenoval za profesora patológie a vnútorných chorôb Lekárskej fakulty UK a 8. augusta 1919 sa stal prvým rektorom UK.

K českým profesorom, ktorí

Niečo z chirurgie...

Ďalšie približne tri roky trvalo, kým ho kompletne zariadili.

- V roku 1896 pribudovaním nového traktu sa kapacita nemocnice zvýšila z pôvodných 259 lôžok na 396, čo bolo najviac v celom Uhorsku. V rokoch 1900 až 1920 k pavilónu CH postupne pribúdali ďalšie budovy a počet postelí sa zvýšil na tisícok.

Prešporku

prišli do Bratislavy, aby pomohli budovať naše vysoké školstvo, patrili aj Zdeněk Mysliveček, prvý prednosta vtedy ešte spojenej neuro-psychiatrickej kliniky, takisto Miloš Netoušek, zakladateľ školy, z ktorej vyšli viacerí významní profesori a internisti, medzi nimi Ladislav Dérer. Nech vás nemýli názov Dérovej nemocnice na Kramároch, tento uznávaný lekár a pedagóg pracoval na „Micku“.

Ako prednosta Ústavu patologickej anatómie tu pôsobil i František Šubík. Meno tohto lekára vám možno veľa nepovie, no určite si spomeniete na básnika Andreja Žarnova, o ktorom ste sa v škole učili – bol to jeho umelecký pseudonym. Aj takúto zaujímavosť objavujeme v historickej miestnosti.

Nie každý vie, že vďaka spolupráci nemocnice, ktorá je zároveň školiacim strediskom pre študentov medicíny, vznikla v roku 1919 Lekárska fakulta – prvá v rámci Univerzity Komenského. Vladimír Kostka tiež pripomína: „Bolo tu aj jedno z prvých röntgenologických laboratórií v Uhorsku, keď sem

Jozef Pantoček, vtedajší riaditeľ nemocnice, zadovážil už v roku 1898 röntgenový prístroj. Ako jeden z prvých sa u nás zaoberal mikrofotografiou a röntgenológiou. Na vysokej úrovni bola i chirurgia vrátane cievnej, ortopédia či traumatológia, a dnes nadväzujeme na tieto tradície. Naša nemocnica má napríklad ako jediná v rámci Univerzitnej nemocnice Bratislava pracovisko, kde robíme zákroky u pacientov s náhlou cievnu mozgovou príhodou.“

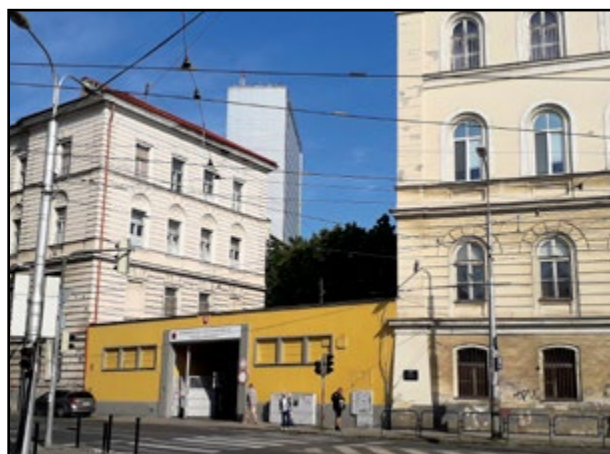
(ac)

Foto: Matúš Husár
Viac foto na www.banoviny.sk

Skúste uhádnuť, s koľkými lôžkami sa začínalo a koľko ich je dnes

1864: Niekďajšia Krajinská všeobecná nemocnica patrila k najmodernejším v Uhorsku.

2022: Dnešná Nemocnica Staré Mesto potrebuje komplexnú obnovu.

STARÉ MESTO

Pôvodná kapacita krajinskej nemocnice v Prešporku bola 259 lôžok. Dnes ich je len o niečo viac, no aj tak sú desiatky prázdne.

„K dispozícii máme päť lôžkových oddelení a 295 lôžok, nie sme však schopní naplniť všetky, pretože nám chýba personál. Reálne dokážeme obsadiť asi 170 lôžok,“ konštatuje námestník riaditeľa Vladimír Kostka. Pokiaľ vraj platy zdravotníkov nepôjdu hore, nevidí šancu, že by sa situácia v blízkom čase zmenila. „Aj od nás odišli zdravotné sestry do zahraničia, napríklad

do susedného Česka, kde zarobia o stovky eur viac.“

Staré chátrajúce nemocničné budovy nie sú podľa neho neprekonateľný problém, tie by sa dali zrekonštruovať a zmodernizovať, dobrých príkladov je dosť aj u nás. Napríklad I. neurologická klinika LFUK a UNB, ktorá je súčasťou Nemocnice Staré Mesto, je zrekonštruovaná moderne, na európskej úrovni.

Ideálne však nie je ani prírodné vybavenie. „Semtam sa nám podarí získať nové prístroje, či už v rámci Univerzitnej nemocnice Bratislava, niekedy sponzorsky

alebo v spolupráci s Lekárskou fakultou cez granty, no potrebujeme ich viac.“

Vladimír Kostka uvádza ako príklad gastroskop, optický prístroj na vyšetrenie pažeráka či žalúdka: jeho životnosť je podľa údajov výrobcu tri roky alebo tisíc vyšetrení, musia však používať aj také, ktoré majú desať či pätnásť rokov. „Každoročne predkladáme investičný plán, v ktorom si jednotlivé pracoviská nadiktujú, čo všetko potrebujú, a potom nám ho začnú škrtat... No veríme, že z plánu obnovy sa podarí zmodernizovať aspoň to najdôležitejšie.“

Nie všetci zdravotníci však utekajú preč, hoci by si za hranicami mohli značne polepšiť. Mnohých zdrží vzťah k svojmu pracovisku, nech sú podmienky akokoľvek skromné. Pri príležitosti otvorenia pamätnej miestnosti v Nemocnici Staré Mesto sme si prečítali na sociálnej sieti takéto vyznania:

Jolana: „Nádherná historická budova, krásne spomienky na moju mladosť, na Micku nedám nikdy dopustiť, vyšiel z nej kopec perfektných zdravotníkov, a tí, čo zostali, majú môj veľký obdiv a veľkú kánsku vďaka, vždy bez slov ochotní pomôcť...“

Danka: „Je to nemocnica, ktorá má dušu, a ľudia, čo tu pracujú, neušli do vyleštených klinik, sú to ľudia, čo majú radi svoju prácu. Je to naša stará Micka.“

Viera: „Mam rada túto našu nemocnicu, dobrých lekárov, sestričky a všetkých, čo tam pracujú. Na Micku nedám dopustiť.“

(ac)

Foto: archív Nemocnice Staré Mesto, Matúš Husár

Správy z podsvetia

Ďalšie seniorky prišli o úspory! Hoci polícia varuje pred falošnými policajtmi, podvodníkom sa stále darí oklamať dôverčivých. Prvá obeť, 67-ročná Darina, po telefonáte údajne s porúčikom Martinčekom vybrala z banky 10-tisíc eur a podľa jeho pokynov ich zanesla ku garážam v RUŽINOVE. Druhou bola 78-ročná Viera, ktorú kontaktovala falošná zamestnankyňa banky s tým, že jej úspory v banke sú ohrozené. Následne ju ďalší podvodník, údajne nadporučík Juhás, presvedčil, že polícia ochráni všetky cennosti, vraj pre ne príde jeho kolega. Seniorka mu odovzdala z okna najprv 10-tisíc eur a následne po naliehaní muža ďalších 10-tisíc eur. (bn)

Pieta pohrebná služba

Pomáhame 24 hodín denne už viac ako 30 rokov.

V obradnej miestnosti Pieta ponúkame bezplatne tieto služby:

- prepožičanie štyroch umelých vencov už aj so štandardnými stuhami
- zobrazenie fotografie zosnulého na LCD monitore

- prehratie foto prezentácie zo života zosnulého

- kondolenčnú listinu.

~ ~ ~

Na týchto službách ušetríte min. 300 eur.

Pieta – pohrebná služba
Mlynské Nivy 8
02/52 63 11 81
www.pieta.sk

Starožitnosti Panenská 22

Odkúpime v hotovosti: sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky, lampy, nábytok, i celé pozostalosti, umenie každého druhu

Konzultácie zdarma aj u Vás doma

tel: 0907 981 477

Sme tu pre Vás už 25 rokov

ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

ošetříme každého, kto nám zavolá

0905 662 407

STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

ČISTENIE HROBOV
DOSEKÁVANIE PÍSM

Čistenie: Jednohrob 100€ 65€ Dvojhrob 150€ 95€ Impregnácia ZDARMA

Dosekávacie písma: Do 10 znakov 100€, 11-30 znakov 10€/znak, priamo na cintoríne 31 a viac znakov 9€/znak

Obnova písma: 1,3€ 1€/znak. Doprava a obhliadka ZDARMA

Žulová krycia doska už od 550€, pomník vrátane nápisu už od 550€

POMNÍKY, TABUĽKY S MENAMI, FOTOGRAFIE, VÁZY A SVIETNIKY, RENOVÁCIE HROBOV, BRÚSENIE STARÝCH NÁPISOV

Od roku 2014 sme obslúžili viac ako 10 950 zákazníkov, budú ďalším z nich.

Ing. Miroslav Greisiger www.cisteniehrobu.sk

0940 653 651, 0919 205 521 AKCIA!! Ceny platné pri objednaní do 31.8.!!

Bratislavské Noviny

vyjdú o mesiac

2. septembra 2022

Francisco Goya	značka pre ounce troy	velebia, blahorečia (kniž.)	novota	vyvaľovali oči	zásobník obilia	Kristína (dom.)	EČV Lučenca	staro-grécka bohyňa osudu	Autor križovky: Juraj Mitošinka	čarovala	skratka infarktu myokardu	strukovina pestovaná kvôli semenám	požujem	dedinský boháč (pejor.)	Pomôcky: buldog, čipmank, rogallo	2. časť tajničky	deltaplán (hovor.)
nosením opotrebovala									turecká fajka jemná tkanina						značka stroncía		
1. časť tajničky															predložka so 4. pád. EČV Dol. Kubína		
rozpušťala pri vysokej teplote						pán (z angl.) nasypú dovnútra				druh psa obsahujúci lítium							
Pomôcky: silik, ama, ail, Aisa, čibuk	naho všežravý hlodavec					prevaľoval Albert (dom.)						zjačala citoslovce údivu					
niečo, dačo					znížený tón a mama (hypok.)			klik je najvyšší čas							skratka článku vydávalo stony		
isti, zabezpečuj				druh spoločenskej hry pomenuj				atóm, po česky kemping (hovor.)						kaukazská osada zväzok vodičov			
skratka pre plurál		opačne časť celku							ale, avšak Larisa (dom.)				psík (expr.) nedospelí ľudia				
oslovenie vydatej ženy (z franc.)						zámary, úmysly ročné obdobie						obyvateľ Dácie skratka dátumu				odhad výsledku	Anastázia (dom.)
dávaj avízo						lovkyňa perál EČV Komárna					diskusia, rozhovor značka india						
3. časť tajničky																	
dielne, kde sa kalí oceľ									tropický párnokopytník								

Zažite Bratislavu v pohybe

visitbratislava.com/sk/cyklovleky

- Stovky kilometrov značených cyklotrás
- Downhillové trasy pre náročných aj rodinné cyklookruhy
- Trasy cez Malé Karpaty, popri Dunaji cez lužné lesy, za historickými pamiatkami

TURISTOM

VO VLASTNOM

MESTE

BRATISLAVA
TOURIST BOARD

DOVOLENKA NA SLOVENSKÚ DOBRÝ NÁPAD
www.slovakia.travel

MINISTERSTVO
DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Realizované s finančnou podporou ministerstva dopravy a výstavby SR.